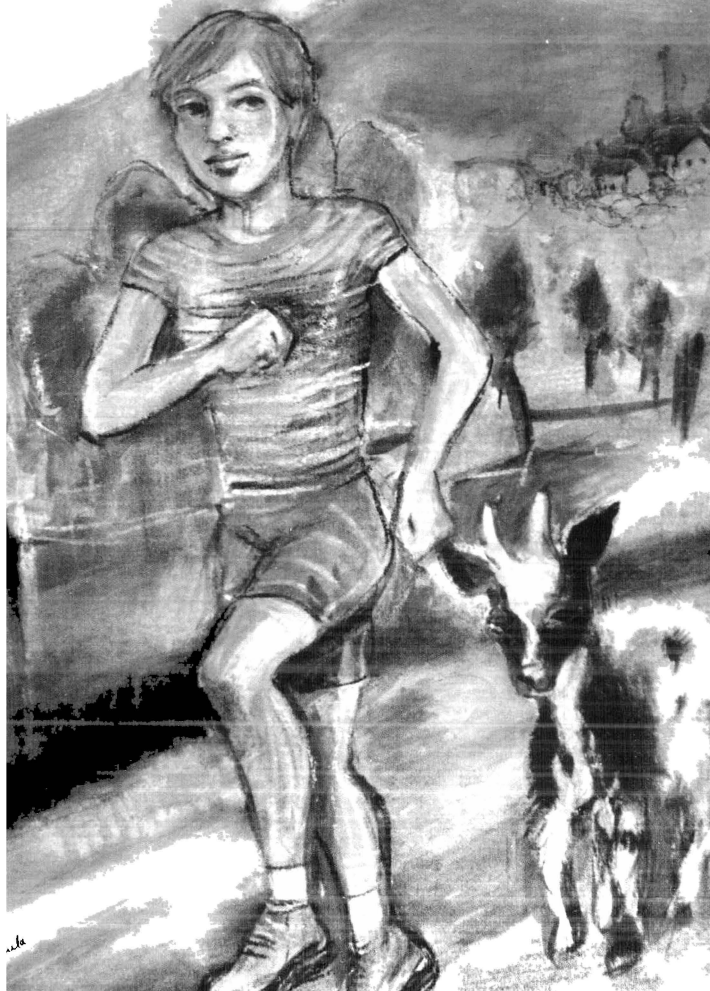

ZECE BĂIEȚI CARE AU SCHIMBAT

LUMEA

Irene Howat

IRENE HOWAT

Zece băieți care au schimbat lumea

Traducere de Timeia Vîman

Casa Cărții, Oradea
2012

Ten Boys Who Changed the World @ Copyright 2003 Irene Howat
Published in 2003 by Christian Focus Publications Ltd. Geanies House,
Fearn, Tain, Ross-shire, IV20 1TW, Scotland, UK.
All rights reserved.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii
Casa Cărții.

Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este
permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

Toate întâmplările repovestite în aceste istorisiri sunt bazate pe fapte
reale. Autoarea a scris unele pasaje cu amănunte referitoare la
copilăria personajelor care nu pot fi cunoscute, folosindu-se de infor-
mații suplimentare privitoare la viața de familie, preocupări specifice,
mod de trai sau relații pe care le-a preluat din alte biografii sau
surse istorice.

Zece băieți care au schimbat lumea

de Irene Howat

Copyright © 2012 Editura Casa Cărții

O. P. 2, C. P. 30,

410670, Oradea

Tel. / Fax: 0259-469057; 0359-800761; 0728-874975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Howat, Irene

Zece băieți care au schimbat lumea / Irene Howat ;

trad. Timeia Viman - Oradea : Casa Cărții, 2012

ISBN 978-606-8282-29-9

I. Viman, Timeia (trad.)

821.111-93-97=135.1

Traducerea și tehnoredactarea: Timeia Viman

Editarea: Simona Tămaș

Coperta: Adrian Mihocăș

Desenul de pe copertă: Andrada Manuela Pleșa

Lui Helen și lui Elsie

Cuprins

Fratele Andrei	9
John Newton	21
Billy Graham	33
Eric Liddell	45
William Carey	57
David Livingstone	69
Nicky Cruz	81
Adoniram Judson	93
George Müller	105
Luis Palau	177
Test	128
Răspunsuri	132

Fratele Andrei

Andrei se furișă de-a lungul părții întunecate a gardului viu, oprindu-se doar cât să se uite în urma lui în noapte ca să asculte eventualele sunete care l-ar atenționa că este urmărit. Tot ceea ce auzi fu țipătul unei bufnițe în pădurea de lângă sat. Își continuă drumul.

Prin spărtura din gard pătrundea o dâră de lumină care lumina cărarea. Băiatul coti spre spărtură, trăgându-și gluga peste față astfel încât să nu fie observat de către cei care s-ar fi uitat pe fereastră. Încet, foarte încet, Andrei se aplecă înainte, aruncă o privire pe fereastră și răsufală ușurat. Deși lumina era aprinsă, nu părea să fie nimeni în cameră, cel puțin nu aproape de fereastră. Se repezi pe lângă gard și apoi în afara dărei de lumină. Doar încă câțiva pași, și ar ști dacă era acolo. În timp ce se furișa pe lângă zidul casei, Andrei își ciulea urechile să audă orice sunet dinăuntru, iar mâinile le ținea întinse ca să pipăie aerul dinaintea lui. Deodată, ajunsese acolo! Mai întâi cu o mână, apoi și cu cealaltă, simți metalul rece al mânerelor bicicletei.

Băiatul îngenunche, fiecare pârțică din el fiind la fel de încordată ca și o pisică gata să sară și pipăi suprafața

bicicletei. Oare era legată de vreo țevă de canalizare? Era vreun lanț care să o țină? Nu părea. Cu o bucată lungă de sfoară din buzunar, pe care o pusese acolo în acest scop, Andrei o trecu dintr-un capăt într-altul prin spatele bicicletei până ce se asigură că nu e legată de nimic. Apoi se așeză și se sprijini de perete. Știa ce trebuie să facă. Dar era speriat ... aproape scos din minți.

Deodată, furia îl năpădi cu totul. Iar la o vârstă de doisprezece ani, furia poate fi teribil de puternică. „Cu ce drept lucrează el pentru germani?” se întreabă singur. „Cum poate un olandez să lucreze pentru dușman?! E un trădător! Toți membrii familiei lui sunt trădători! Ei bine, i se va părea greu să își continue munca lui murdară fără bicicletă!” Înfundându-și batista în sonerie ca să nu facă zgomot și luând jos lanțul ca să nu mai clincănească la mișcări, Andrei făcu cale întoarsă, de data aceasta cu bicicleta alături. Știind că dacă era prins s-ar putea să nu își mai vadă vreodată familia, el ocoli gardul viu datorită razei de lumină și merse în întunericul mult dorit, apoi în josul străzii unde era în siguranță. Numai când ajunsese în pădure, Andrei înlocui lanțul, luă batista de la sonerie ca să își șteargă fața transpirată și se urcă pe bicicletă. Nu a fost un moment mai fericit în viața lui ca atunci când frână în fața școlii, sunând claxonul de bicicletă din răsputeri. Un membru din rezistența olandeză deschise ușa să vadă ce era cu acel zgomot.

— Bine lucrat! spuse bărbatul, bătându-l pe băiat pe spate. Faci o treabă de bărbat, Andrei. Războiul va fi câștigat de oameni ca tine.

Și Andrei chiar se afla în mijlocul unui război, cel de-al Doilea Război Mondial.

Deodată, Andrei se văzu înconjurat de bărbați care vorbeau cu toții deodată.

— Trădătorul nu va mai putea fi de folos fără bicicleta lui! spuse unul.

— Iar noi o putem folosi bine pentru cauza noastră, adăugă un altul.

Dar ceea ce a spus al treilea bărbat a fost ceea ce l-a înfiorat pe băiat.

— Tu ești un geniu pentru domeniul secret, fiule, un geniu!

Același gen de istețime pe care l-a folosit Andrei pentru rezistență l-a folosit și pentru a evita mersul la biserică. Deoarece tatăl lui era surd, familia lui stătea pe primul rând, care era mai scurt. Duminică de duminică, el rămânea în urmă și astfel pentru el nu mai era loc.

— Trebuie să stau din nou în spate! bombănea el, grăbindu-se spre spatele bisericii, înainte să se ofere cineva să schimbe locurile. Apoi, în timpul primului imn el pleca, întorcându-se numai când știa că serviciul era aproape de final.

Probabil că nu a fost o surpriză pentru nimeni când Andrei s-a hotărât să se înroleze, deși mama lui s-a întristat foarte tare. Al Doilea Război Mondial era încheiat pe atunci, iar el a fost plasat nu la granița germană, ci în Indonezia. Când era un băiețandru și lucra pentru rezistență era tare speriat, dar ca soldat, se credea invincibil. A ajuns să creadă

că oricine ar fi lovit de un glonte cu siguranță nu va fi el. Dar Andrei se înșela. Căci glonte care a trecut chiar prin glezna lui l-a lăsat infirm. Avea doar douăzeci de ani.

— Vrei asta? îl întrebă infirmiera de la spitalul armatei, când el începuse să se recupereze în urma operației. Ea ținea în mână o Biblie. Era în rucsacul tău.

Andrei se uită la Biblia pe care i-o dăruise mama lui când a intrat în armată. Nu o deschise nici măcar o dată, și nici acum nu voia să o vadă. Era supărat pe Dumnezeu, dacă exista vreun Dumnezeu. Dar spitalele pot fi locuri plictisitoare și, în cele din urmă, el începu să citească Biblia mamei sale.

— Cred că ar trebui să dormi puțin, spuse un doctor tânăr când își găsi pacientul tot citind, câteva ore mai târziu.

— Nu sunt obosit, răspunse Andrei. Ați citit asta vreodată? întrebă el. Nici prin gând nu mi-a trecut că poate fi atât de interesantă. E ca o aventură.

— Cred că depinde de pasajul pe care-l citești, sugeră doctorul.

Andrei era nedumerit.

— Am început cu începutul. De aici se încep de obicei cărțile.

Ocupându-se cu cititul Bibliei și cu scrisul la cei 72 de prieteni olandezi prin corespondență, timpul lui Andrei în spital se scurse destul de repede. Printre prietenii lui prin corespondență, era o fată creștină pe care o chema Thile, care i-a răspuns cât de bine a putut la toate întrebările despre Biblie.

În noiembrie 1949, Andrei a ieșit din armată și a fost trimis acasă. Cu o parte din banii lui, și-a cumpărat o bicicletă. „Mai bine o cumpăr decât să o fur”, se gândi el, aducându-și aminte de copilărie.

— Se simte bine? întreba tatăl lui mereu după ce s-a întors acasă. Fie stă adâncit în citirea Bibliei, fie colindă bisericile cu bicicleta prin toată zona.

Sora lui Andrei clătină din cap:

— Și pe mine mă îngrijorează. Nu e normal! Poate că războiul i-a sucit mințile.

— Nu știu dacă e asta, spuse tatăl. Eu cred că e modul lui de a se împăca cu gândul că e infirm. Dar sper că se va dezbăra de acest obicei prost. Nimănui nu-i plac oamenii care sunt prea religioși.

Andrei nu s-a dezbărat de acest obicei. Nu la mult timp după ce s-a întors acasă din Indonezia, și-a dat seama că Biblia este adevărată. Băiatul serviciilor secrete și soldatul de mai înainte a găsit o viață nouă în Isus. Și când își punea întrebări cu privire la viitor, rugăciunea lui Andrei era: „Doamne, arată-mi ce vrei să fac cu viața mea.”

Dumnezeu i-a arătat lui Andrei ce dorea să facă și i-a mai arătat și că experiența lui din copilărie de la rezistența olandeză din timpul războiului a fost un bun antrenament pentru slujirea creștină.

Fratele Andrei (așa a devenit cunoscut) a ajuns să lucreze drept contrabandist pentru Dumnezeu. După al Doilea

Război Mondial, în multe țări comuniste a fost interzisă Biblia. Era ca și cum o linie – era numită Cortina de Fier – a fost trasată de-a lungul Europei. În partea de vest, oamenii erau liberi să vină sau să meargă, să fie creștini sau musulmani sau să nu aibă nicio religie. În partea de est, în spatele Cortinei de Fier, bărbații și femeile nu erau liberi să călătorească, nu erau liberi să aibă Biblii, nu erau liberi nici măcar să-și învețe propriii copii despre Domnul. Pentru acești oameni a devenit fratele Andrei un contrabandist, ducând Biblii și alte cărți creștine sau broșuri oamenilor care puteau fi închiși în pușcărie dacă erau găsiți că dețin așa ceva.

— De abia pot să conștientizez tot ce a făcut Domnul în ultimii zece ani de când am devenit creștin, îmi spuse fratele Andrei partenerului său. Să luăm, de exemplu, mașina aceasta. Vrei să știi de unde o am?

Prietenul încuviință din cap și ascultă povestirea.

— Doi oameni pe care îi știam au auzit de munca pe care o fac, aducând pe ascuns Biblii și broșuri în spatele Cortinei de Fier. Ei și-au dat seama că mi-ar fi mai ușor să duc cantități mult mai mari dacă aș avea mașină. Știind că am probleme cu umblatul, s-au gândit că așa mi-ar face slujba mult mai ușoară. Mă aflu în partea de vest a Berlinului când le-am telefonat să le spun planurile mele. „Ai face bine să vii chiar aici după cheie”, îmi spuse vechiul meu prieten. „Care cheie?” am întrebat. Îmi amintesc că chicotea la celălalt capăt al firului. „Ți-am luat o mașină”, spuse prietenul meu. „Când vii după cheie, poți să conduci tot drumul înapoi spre Moscova dacă ai curaj.” M-am întors

imediat, am luat mașina și am îndesat în ea cât de multe cutii cu Biblii am putut!

— De aceea o numești tu mașina-minune? întrebă tânărul.

Fratele Andrei râse.

— Acesta e doar unul din motive. Un altul ar fi că încă mai funcționează!

Când a ajuns într-o zi la granița iugoslavă, fratele Andrei conducea tot aceeași mașină. Apropiindu-se de punctul de control, el se ruga: „Doamne, am Biblii în mașină. Când erai Tu pe pământ, ai făcut ochii orbi să vadă. Te rog fă acum ca ochii sănătoși să orbească și astfel acești gardieni să nu vadă Bibliile.”

— Aveți ceva de declarat? întrebă gardianul.

— Ceasul, banii, aparatul de fotografiat ... doar lucruri mărunte.

Spunea adevărul, pentru că Bibliile erau în format mic.

— Nu trebuie să ne mai deranjăm pentru ele, spuse gardianul în timp ce îi înapoia pașaportul.

— Îți mulțumesc că i-ai orbit să nu vadă cutiile! se rugă el, în timp ce intra în Iugoslavia cu încărcătura sa prețioasă. În următoarele șapte săptămâni el a rămas acolo și a ținut optzeci de întâlniri și a oferit sute de Biblii și de broșuri.

Marta, o fetiță creștină, era foarte încântată să aibă o Biblie a ei personală.

— Spune-mi câte ceva despre tine, o rugă fratele Andrei.

— Am crescut într-o familie de credincioși, spuse ea, și am devenit și eu creștină la rândul meu. La școală mă rugam întotdeauna înainte să iau prânzul. Din această cauză am fost exmatriculată din școală de comuniști. Mi s-a spus că nu am voie să mă întorc acolo pentru că le umpleam mintea celorlalți elevi cu prostii. Dar eu sunt creștină și nu pot să pretind că nu sunt. Asta ar însemna să mă lepăd de Isus.

Fratele Andrei s-a rugat împreună cu Marta, rugându-L pe Dumnezeu să-i dea curaj și putere pe viitor.

Pe când părăsea orașul Martei, drumul era prăfuit.

— E uimitor că mașina asta nu se îmbolnăvește, îi spuse fratele Andrei lui Nikola, un credincios din Iugoslavia, în timp ce praful umplea tot aerul din jur. Ai crede că praful va intra la motor. Sunt sigur că Dumnezeu nu lasă să se întâmple asta pentru că ne rugăm pentru mașină în fiecare dimineață.

Nikola zâmbi.

— Nu am mai auzit de nimeni care să se roage pentru o mașină, până ce te-am întâlnit pe tine!

În timp ce înaintau pe drum, s-a apropiat o camionetă din direcția opusă. Și ea avea numărul de înmatriculare străin. Când s-au văzut șoferii, au oprit ca să discute despre starea drumului.

— Tu ești fratele Andrei, spuse celălalt șofer. Și aceasta este mașina-minune.

Nikola zâmbi larg. „Toți creștinii îl cunosc”, se gândi el. E de mirare că nu l-au descoperit comuniștii!

— Pot să mă uit puțin la mașina ta? întrebă șoferul camionetei. Sunt mecanic și nu ar strica să o examinez puțin. Faci așa mulți kilometri cu ea.

După ce a petrecut ceva timp sub capotă, șoferul camionetei se scărpină în cap și se uită nedumerit.

— E ceva în neregulă? întrebă fratele Andrei.

— Nu, răspunse bărbatul, mașina merge bine. Dar nu pot să îmi dau seama cum merge. Carburatorul este înfundat, la fel sunt și bujiile. Și epuratorul de aer este înfundat complet. Mașina aceasta trebuia să se oprească în urmă cu mii de kilometri!

Apucându-se de treabă, mecanicul desfunde carburatorul și bujiile și a făcut tot ce a putut cu epuratorul de aer. Apoi reglă motorul și schimbă uleiul.

— Aveți grijă de ea, le spuse celor doi oameni. E o mașină-minune, așa că nu abuzați de ea.

Un miracol la fel de mare a fost și faptul că au întâlnit un mecanic creștin pe un drum pustiu din Iugoslavia, și încă unul care să îl cunoască pe fratele Andrei! Dumnezeu a asigurat un mecanic pentru mașină, i-a asigurat fratelui Andrei o mașină și, prin acel creștin olandez, Domnul a asigurat Biblii și broșuri la multe mii de oameni care nu aveau posibilitatea să citească Cuvântul lui Dumnezeu în alt fel.

Cultură generală: Comunismul

Comunismul era forma de guvernământ care exista în partea estică a Cortinei de Fier.

Controlul statului era extins peste toate aspectele societății și libertatea individului era restricționată. Cărțile și ziarele trebuiau să urmeze linia comunistă, iar credința religioasă era descurajată.

În partea estică a Europei, comunismul a durat până în anul 1989, când în sfârșit a căzut și a tras cu el jos și zidul Berlinului. Acum trecerea graniței nu mai era restricționată și libertatea de închinare a fost restaurată.

Idee principală: Dumnezeu i-a dăruit fratelui Andrei în mod miraculos o mașină, un mecanic care să o repare și mii de Biblii și de broșuri. Acestea erau introduse prin contrabandă în spatele Cortinei de Fier și erau împărțite oamenilor care altfel nu ar fi avut ocazia să citească despre Isus.

Poți să înveți din modul în care Dumnezeu i-a purtat de grijă fratelui Andrei. Poți vedea mâna lui Dumnezeu în toate lucrurile. Crede că El poate să facă să se întâmple minuni și în viața ta.

Gândește: Te-ai gândit vreodată cât de minunat este că ești liber să citești Biblia în propria ta limbă?

Roagă-te pentru misionarii care sunt implicați în lucrarea de traducere a Bibliei și de distribuire a Bibliilor la oamenii care nu au avut ocazia să o citească niciodată înainte.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc pentru modul minunat în care îmi porți de grijă. Îți mulțumesc pentru Biblia mea. Ajută-mă să o prețuiesc mai mult decât până acum.

Binecuvântează-i pe cei care încearcă să ducă Cuvântul Tău la oamenii care niciodată nu au avut posibilitatea să aibă propriile lor Biblii. Amin.

John Newton

Elevul-marinar fugi până la parapet ca să vadă cum orașul Liverpool dispăre în depărtare. Făcu cu mâna spre mal și se întrebă dacă îi făcea cineva cu mâna înapoi. Apoi se întoarse la muncă, să aranjeze colacurile de frânghie pe punte. Frânghiile erau grele, îmbibate cu apă de mare, iar el își chinuia brațele cu greutatea lor. Dar greutatea care îl deranja pe el nu era cea a frânghiei ude, ci era acel sentiment că ar purta un bolovan mare în locul în care ar trebui să fie inima.

— Cum te cheamă, băiete? întrebă un marinar de punte, în timp ce îi dădea băiatului o mână de ajutor cu frânghia.

— John Newton, domnule.

Marinarul zâmbi. Nu mulți i se adresaseră cu „domnule”!

— Și câți ani ai?

— Am nouă ani, domnule.

Bărbatul se gândi la propriul lui fiu, care avea cam aceeași vârstă.

— Mama ta nu s-a gândit că ești prea tânăr ca să te afli pe mare? întrebă el.

— Mama mea a murit, domnule, iar mama mea vitregă nu crede că aș fi prea tânăr. Sunt destul de puternic pentru vârsta mea, spuse John, provocator.

Marinarul îl cântări pe băiat cu privirea de sus până jos.

— Văd și eu, spuse el. Cu siguranță ești un tânăr puternic. Dar tatăl tău? Pe el nu îl deranjează că ești pe mare?

— Tatăl meu este căpitan de vas, domnule.

Și nu mai era nimic de întrebat.

În acea noapte, pe când John se ghemui în colțul unde dormea elevul-marinar, se gândi la mama lui. Ea își iubise băiețelul, dar i-a frânt inima acestuia când ea a murit. Acum, tot ce își mai amintea despre ea erau povestirile ei, cele mai multe dintre ele despre Isus.

Băiatul încercă să își povestească în minte una dintre povestirile mamei, dar, înainte de a ajunge la finalul ei, dormea dus. Aerul de mare și munca grea îl epuizaseră.

Dacă acea primă noapte a fost rea, cea care a urmat cinci ani după aceea, în 1739, a fost și mai rea.

— Merg să beau ceva, le spuse John – care se credea destul de mare pentru asta – prietenilor lui. Mai vine cineva?

Nimeni nu îl însoți.

„De ce se uită omul ăla așa la mine?” se întrebă adolescentul, în timp ce își bea romul. „Sunt sigur că nu l-am mai întâlnit niciodată.”

Pentru că privirea insistentă a omului îl făcea să nu se simtă în largul lui, John a plecat imediat ce și-a terminat băutura.

— Oprește-te! spuse o voce de lângă el.

Cu teama gonindu-i prin vene, John o luă la fugă cât de repede a putut. Mai mulți pași îi urmau pe ai lui. Mintea băiatului galopa la fel de tare ca și picioarele. „E o trupă de forță ... Trebuie să scap de ei!”

Dar pașii se apropiau tot mai mult și se auzeau tot mai tare. John coti pe o alee și începu să alerge cât îl țineau picioarele. Plămânii îi erau gata să explodeze.

— Te-am prins! auzi o voce, și cineva îl apucă de haină.

Băiatul se împotrivi, dar două perechi de brațe puternice îl ținură și îl rotiră pe loc. Acum se afla față în față cu băiatul care se holbase la el la tavernă.

— A fost o încercare pe bună dreptate, spuse bărbatul abia trăgându-și suflarea, căci și el gâfâia. Dar regele te vrea la bord.

John nu avea nevoie să i se spună mai multe. Știa că fusese prins în flota regelui. Ar avea un noroc chior dacă ar mai pune piciorul pe pământ uscat în câteva luni de zile.

Cu toate că John Newton știa că nu mai poate face nimic, nu se lăsă dus de bunăvoie. A fost pe jumătate târât, pe jumătate purtat pe sus până la vasul de război, unde a fost ținut strâns în timp ce se deschidea trapa de la cală. Apoi fu aruncat în întunericul de dedesubt. Nu mai avea mult timp, iar John știa acest lucru.

— Psst! făcea el, întinzând câțiva bănuți prin grilajul din acoperișul calei, de fiecare dată când auzea pași trecându-i pe deasupra capului.

Ceilalți băieți și bărbați care fuseseră prinși împreună cu el își băteau joc de tânărul flăcău.

— Nu o să-ți răscumperi libertatea cu doi bănuți! spuse unul din ei, în mijlocul unui hohot grosolan de râs.

— Ce vrei? întrebă o voce prin grilaj, în cele din urmă.

— Ia asta, spuse John Newton, și transmite-i locotenentului că vreau să vorbesc cu el. Numele meu e Newton.

— Asta chiar că e o risipă de bani! spuse un prizonier din întuneric râzând.

Dar lui John i-a mers mai bine decât celorlalți. Locotenentul a venit, într-adevăr, iar când a descoperit că tatăl băiatului era căpitan, l-au scos pe John din cală și i-au dat o slujbă ca aspirant. Dar promovarea lui nu ținu mult. John încercă să sară de pe vas și fu prins. Când HMS Harwich porni în larg, el era doar un marinar necalificat. Și când avu șansa să își schimbe vasul, John a fost dat jos, de data aceasta nu pe un vas maritim, ci pe o navă de negustorie, *Pegasus*, iar încărcătura transportată de obicei era formată din sclavi.

Având cala plină cu băutură și cu mătăsurii și alte bunuri, corabia ridică ancorele îndreptându-se spre Africa de Vest, spre Golful Guineei. Iar când au tras la țărm acolo, cala a fost golită de încărcătură, care a fost vândută la schimb cu sclavi.

— Acesta e unul zdravăn, spuse căpitanul uitându-se la un tânăr african înalt. Apoi văzu un alt negru.

— Îl iau și pe acesta.

Un bărbat mai mic de statură și mai slab fu împins în fața lui.

— Nu merită să-l iau.

Bărbatul fu îmbrâncit în spate și o tânără care avea o înfățișare solidă fu trasă în față.

— Pe aceasta o iau, strigă căpitanul, urc-o în corabie.

John Newton privea cum era încărcată marfa în vas. Bărbații erau aruncați într-o cală, iar femeile și copiii în alta. Erau încătușați împreună, iar dacă cineva se împotriva, i se punea un inel de fier în jurul gâtului și era prins de lemnul corabiei. Africanii erau atât de înghesuiți, încât nu aveau loc unde să fugă și lanțurile îi țineau strâns. Chiar și copiii erau în lanțuri.

— Ar trebui să luăm un preț bun pentru grămada asta, spuse John privind la sclavii îngroziți.

— Să sperăm doar că vor supraviețui până vom ajunge să-i vindem, răspunse căpitanul. Avem drum lung de străbătut peste Atlantic până în America.

— Câți au fost aruncați peste bord azi? întrebă un marinar, în timp ce John făcea socotelile.

— Patru, răspunse el. Un bărbat, două femei și un prunc.

— Toți au murit de febră? întrebă marinarul.

— Mai puțin pruncul. Țipetele lui l-au călcat pe nervi pe căpitan.

Corabia brăzda apele, pe o mare cuprinsă de furtună. Aerul plin de miasme din cală era înăbușitor, iar mișcările corabiei îi transformau pe africanii din cale într-o grămadă de ființe umane nenorocite și îngrozite.

Cei care au supraviețuit au fost vânduți ca sclavi în America, dar viețile lor acolo nu au fost cu nimic mai bune decât la bordul corabiei. În plantațiile de lămâi, cea mai

mare durată de supraviețuire, chiar și la cel mai puternic și tânăr bărbat, era de nouă ani.

John s-a împrietenit cu căpitanul corabiei Pegasus și petreceau mult timp împreună. Dar soției căpitanului de pe insulă nu-i plăcea acest lucru, iar când John se îmbolnăvi de febră, îl părăsi lăsându-l să moară de foame și de sete. Căpitanul, crezând că soția lui are grijă de prietenul lui, plecă pe uscat, în țară.

Fiind prea slăbit ca să se miște, John zăcea aproape pe moarte. Dar, undeva aproape de el, se auzi un foșnet și o mână îi întinse puțină mâncare.

— Mulțumesc, șopti Newton slab către sclavul cel negru.

Puțin mai târziu, veni un alt sclav, de data aceasta aducând apă, și îi turnă lui Newton pe gât. Africanii pe care John i-a dus în sclavie au fost singurii care i-au dat o mână de ajutor.

Timp de mai multe zile, el zăcu în același loc, îngrozitor de bolnav, primind doar mâncarea și apa pe care i-o aduceau sclavii din rațiile lor și așa jalnice. Când se întoarse căpitanul, acesta crezu minciunile spuse de soția lui, și astfel John fu trimis să muncească pe plantație, alături de sclavi.

Ceea ce l-a ajutat pe John să ajungă pe Greyhound, o corabie ce se îndrepta spre Irlanda, a fost doar un mesaj pe care a reușit să îl mângălească pe o bucată de hârtie și să-l trimită pe ascuns tatălui său care l-a ajutat să ajungă în echipajul căpitanului Manestry.

În acea călătorie, când corabia amenința să naufragieze din cauza unei furtuni, iar echipajul era pe cale să piară,

John Newton începu să se gândească la Dumnezeu, despre care îi povestise mămica lui când era un băiețel.

Comerțul cu sclavi părea o carieră promițătoare și, la următoarea călătorie a lui John, de data aceasta în calitate de căpitan, acesta încercă să fie mai puțin dur cu oamenii pe care îi ducea în sclavie. Le puneă inelul de fier în jurul gâtului numai dacă nu era vreun alt mod de a-i controla. Le puneă totuși inele de fier la mâini și îi ținea legați în lanțuri. Altfel, echipajul lui nu ar fi acceptat să pornească cu ei în larg. Dar, deși el nu considera acest comerț drept ceva crud, Mary, soția lui, era de altă părere. Ei se căsătoriseră când John a petrecut câțva timp pe uscat, dar o întristau foarte tare lucrurile cu care se ocupa el.

În ultima lui călătorie, oroarea a tot ce se întâmpla încolți în inima lui John Newton. De la un moment dat, el începu să îi vadă pe sclavi ca oameni. Vedeă bărbații ca tați, și frați, și soți. Uitându-se la femei, le vedeă ca mame, surori și soții. Iar când își arunca ochii la tinerii sclavi, îi vedeă așa cum erau ... fete și băieți, copii.

În mintea lui John Newton tot veneau gânduri despre Isus. I se întâmplau lucruri pe care și-ar fi dorit să le înțeleagă, dar nu putea. Abia aștepta ziua când se va întoarce acasă și va putea să discute toate acele lucruri cu soția lui.

— Mă bucur atât de mult că m-am întors, îi spuse el lui Mary, îmbrățișând-o strâns, câteva luni mai târziu. Nici nu pot să îți spun cât de bine e acasă.

Soția lui zâmbi.

— Îmi doresc doar să te pot ține acasă. Am așteptat atât de mult sfârșitul călătoriei tale.

John se uită în ochii soției lui:

— La fel și eu, spuse el. La fel și eu.

John a fost muncitor timp de douăzeci și unu de ani. A început ca elev-marinar la nouă ani, iar acum avea treizeci de ani, era căpitan și avea o căsnicie fericită. Timpul cât putea sta acasă se apropia de sfârșit, când John Newton, puternicul și sănătosul John Newton, a suferit un atac de cord. A fost unul minor din care și-a revenit bine, dar acesta a marcat sfârșitul vieții sale pe mare.

În timp ce era preocupată de sănătatea soțului ei, Mary era foarte încântată să observe dezinteresul lui în comerțul cu sclavi. Și la fel era și John, mai ales că la scurt timp după boală a devenit creștin. John și-a schimbat viața de la necredință, la o viață în care să Îl urmeze pe Dumnezeu și să se încreadă în El. John știa de acum că Dumnezeu îl va călăuzi, îl va învăța și îl va îndruma cum să devină tot mai asemănător cu Isus Cristos, Mântuitorul lui. Era în anul 1755.

— Mary, sunt convins că Domnul mă cheamă să fiu un slujitor al Lui, îi spuse John soției lui, nu la mult timp după aceea.

Un fior îi străbătu tot trupul, când înțelese ce voia să spună soțul ei.

— Crezi că se poate una ca asta? întrebă el. Ar putea un negustor de sclavi să devină un slujitor al Domnului?

Mary nu îndrăznea să rostească vreun cuvânt. Dar ochii ei strălucitori și zâmbetul răspunseră la întrebare. Și chiar

aşa a făcut John Newton. A devenit un slujitor în Biserica Anglicană.

— Mai povesteşte-mi despre comerţul cu sclavi, îl rugă un tânăr politician pe John Newton, câţiva ani mai târziu. Numele lui era William Wilberforce.

John zâmbi.

— Când ai venit prima dată să te întâlneşti cu mine, spuse, erai mai îngrijorat pentru păcatele tale decât pentru starea sclavilor.

Ochii tânărului se luminau la amintirea aceluia moment.

— E adevărat, fu de acord Wilberforce. Dar tu mi-ai arătat că Isus poate să-mi ia păcatele şi să le arunce în adâncul mării.

Cei doi au povestit ore întregi despre mântuirea de păcate şi despre păcatul groaznic al sclaviei.

Wilberforce s-a hotărât să-şi folosească influenţa politică pentru a schimba lucrurile. Şi aşa a făcut. În anul 1807, comerţul cu sclavi a fost abolit printr-o hotărâre legislativă. După ce a auzit că hotărârea a primit aprobarea regală, John Newton a căzut în comă şi nu şi-a mai recăpătat niciodată cunoştinţa. Ultimul lucru pe care l-a auzit pe pământ a fost această veste extraordinară. Următorul lucru pe care l-a auzit a fost vocea lui Dumnezeu urându-i bun-venit acasă, în cer.

Cultură generală: Trupele de forță

Trupele de forță erau niște grupuri de ofițeri de marină duri și meschini și de marinari care colindau porturile englezești și luau bărbați pe mare. Deoarece nicio dată nu erau suficienți voluntari pentru marină, acești bărbați erau „forțați” să intre în serviciu obligatoriu, așa cum s-a întâmplat și cu John Newton.

Uneori, primarii orașelor-port completeau trupele de forță cu bărbații de care aveau nevoie curățând închisorile. Trupele de forță au luat sfârșit la începutul secolului al XIX-lea.

Idee principală: Dumnezeu i-a deschis ochii lui John ca să vadă câtă nevoie are de Isus și să își dea seama de oroarea comerțului cu sclavi. Și nu a fost numai atât. Influența lui John asupra prietenului lui, William Wilberforce, a sfârșit comerțul cu sclavi pentru totdeauna.

Poți să înveți din modul în care Dumnezeu l-a folosit pe John Newton ca să influențeze un mare politician și astfel să producă o schimbare bună în lume.

Să nu subestimezi modul în care te poate folosi Dumnezeu și niciodată să nu îți fie teamă să vorbești deschis pentru El.

Gândește: Sunt multe probleme despre care ar trebui să se audă în parlament și punctul de vedere creștin, spre exemplu, avortul și educația religioasă în școli. Ce-ar fi să îi scrii unui om politic din localitatea ta și să-i explici care e părerea ta cu privire la aceste lucruri?

Roagă-te ca oamenii creștini din lumea politică să fie capabili să exprime punctul de vedere creștin atunci când sunt luate decizii.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc pentru creștinii care pot să influențeze luarea deciziilor în această țară.

Dă-le curaj să vorbească deschis pentru Tine și ajută-mă să fac la fel. Amin.

Billy Graham

Calul a reușit să facă săritura, dar călărețul, nu. La început se clătină, apoi alunecă ușor, iar în final sfârși cu o împroșcătură într-o baltă cu noroi. Billy se ridică, își scutură puțin noroiul din păr și rânji la calul său care se oprise și se întoarse la el. Încălecă din nou. „Cred că noi doi trebuie să îi dăm de lucru lui Suzie”, spuse el calului. „Doar nu o putem lăsa să stea toată ziua fără să facă nimic!”

— Billy Graham! rosti Suzie, servitoarea, cu suflarea întretăiată. Ochii ei limpezi scăpărau, iar brațele-i puternice, de o culoare închisă și bătute de vreme îi erau bine înfipite în șolduri. Ce ai făcut? Chiar credeai că trebuie să umpli tu coșul cu rufe pentru spălat?

Băiatul zâmbi larg.

— Nu a fost vina mea, explică el, lovindu-și ușor calul în-seuat. Acest amic al meu a vrut doar să îți dea ocupație, așa că a găsit cea mai mare baltă de pe imaș și m-a azvârlit în ea.

— Ei bine, vino aici jos și dezbracă-te.

Suzie era o femeie solidă, dar chiar dacă Billy Graham avea numai cincisprezece ani, el era mai mare. „Are un

metru optzeci doar în șosete”, spunea adesea mama lui. Dându-și jos hainele noroioase, el le aruncă pe podea și se îndreptă spre camera sa.

— Bănuiesc că te vei întoarce mai târziu cu vreun echipament de baseball transpirat, spuse Suzie în spatele lui, în timp ce el închidea ușa.

— Cel puțin sunt previzibil! spuse Billy râzând.

Suzie cânta în timp ce lucra. Era plăcut să lucrezi pentru familia Graham. Îi plăcea ferma, îi plăceau copiii, mai ales Jean, fetița drăgălașă care venise pe lume cu câțiva ani mai târziu decât ceilalți trei frați ai ei. Dar știa unde îi e locul. „Negrii și albi sunt diferiți. Albi angajează negri, negrii lucrează pentru albi. Acesta e doar un fapt de viață în statele din sudul Americii. Și nu mă plâng, mormăia Suzie singură. Sunt o mulțime care o duc mult mai rău decât mine.”

— Tot la asta? întrebă Billy, pe când trecea prin bucătărie pentru a ieși afară.

Servitoarea râse și ridică o bluză încă murdară din apa și mai murdară.

— Ai făcut-o așa cum se cuvine, spuse Suzie, așa că acum am și eu de muncit așa cum se cuvine. Mergi călare spre școală?

— Da, sigur!

— Ei bine, ai grijă la balta aceea, Billy Graham, doar să ai grijă la baltă.

Lunganul băiețandru cânta în timp ce călărea. Era seara de baseball, iar el voia să fie profesionist. Faptul că nu era

un jucător bun nu părea să conteze pentru el. Se simțea bine jucând, iar asta era suficient pentru Billy. De fapt, el doar se bucura de viață.

— Tatăl tău a avut un accident, iar mama ta a plecat cu el la spital, i-a spus Suzie lui Billy, când se întoarse acasă în acea seară.

Băiatul se prăbuși pe un scaun.

— Ce s-a întâmplat?

— Era în șopron și lucra cu fierăstrăul mecanic, când a sărit o bucată de lemn din fierăstrău și i-a nenorocit fața.

Ochii lui căutară adevărul în ai ei.

— E grav?

Răspunsul îl văzu în ochii lui Suzie.

— Va ... muri?

Deodată, adolescentul de un metru optzeci avu înfățișarea și comportamentul unui băiețel. Ceea ce își dorea cel mai mult în acel moment era să poată plânge și să simtă brațele puternice ale lui Suzie în jurul lui. Dar acum era prea mare pentru asta, așa că încerca să fie bărbat.

— E rănit destul de grav, spuse ea, și nu am încetat să mă rog pentru el de când s-a întâmplat.

— Continuă să te rogi, spuse el repezit. În același moment, știa că el nu se va ruga. La ce ar folosi?

Se părea că domnul Graham urma să moară. Doctorii erau siguri de asta. În schimb, doamna Graham, care începuse să participe la un studiu Biblic cu doar trei săptămâni înainte de accident, și-a sunat toate prietenele și le-a cerut

să se roage. Era absolut sigură că Domnul le va auzi rugăciunile și îl va vindeca pe soțul ei. Și chiar așa s-a întâmplat. De atunci înainte, mama și tatăl lui Billy și-au luat credința în serios, ceea ce el nu a făcut. Credea că sunt fleacuri.

— Billy, e timpul să te trezești! strigă doamna Graham. E ora cinci și jumătate!

Băiatul se întoarse pe partea cealaltă, se întinse și se ridică din pat. Se trezi de abia când ajunsese în bucătărie unde îl așteptau o cană aburindă cu cafea și pâine neagră cu sirop de arțar.

— De ce nu putem fixa ceasul biologic al vacilor ca să le putem mulge când e zi afară, și nu la șase fără un sfert în puterea nopții!

Mama lui râse.

— Tatăl tău lucrează la asta, spuse ea. Dar nu se va rezolva curând!

După o scurtă alergare până la staul, Billy intră în munca obișnuită de muls. Îi plăcea partea aceasta a zilei. După aerul rece de afară, îi plăcea să simtă mirosul cald al vacilor, loviturile jucăușe ale cozilor lor și ochii lor adânci și căprui. Pentru el, nu exista vreo băutură mai dulce decât laptele spumos care curgea prin răcitorul din tablă ondulată. Ulciorul cu lapte pe care îl băuse când termină de muls îi lăsă o mustață albă pe care o ștergea de obicei cu mâneca pe când se întorcea în bucătărie la Suzie și la micul-dejun de după muls.

— În serile acestea vor fi niște întâlniri creștine, spuse domnul Graham. Vrei să vii?

Billy scutură din cap hotărât.

— Nici vorbă!

Dar s-a răzgândit atunci când un prieten l-a convins că predicatorul nu era un om ca o muiere, ci era un bărbat adevărat.

Billy s-a dus atunci și a mers și a doua oară. Într-o seară, s-a întâmplat ceva ce i-a schimbat viața. Nu erau povești băbești, erau doar adevăruri tranșante referitoare la păcatul omului – referitoare la păcatele lui Billy – și referitoare la nevoia lui de un Mântuitor.

— Dorește cineva care vrea să devină creștin să vină în față? întrebă predicatorul.

Iar Billy Graham, cel care credea că creștinismul nu era pentru el, se ridică în picioare și merse în față. În acea seară, își încredință viața Domnului Isus Cristos.

Doi ani mai târziu, în anul 1937, când Billy avea nouăsprezece ani, se înscrise la școala biblică. Acolo a luat cuvântul pentru prima dată la o adunare. Tot ce a făcut a fost doar să spună ceea ce făcuse Domnul pentru el. Nu era nimic deosebit în modul în care vorbea. Nu era ceva bătător la ochi, nu era ceva memorabil. În acea seară, nu a fost nimic care să indice că înainte de sfârșitul vieții sale, el le va predica la mai mult de nouăzeci de milioane de oameni, în sute de țări diferite. Prima lui congregație nu avea idee că sute de mii de oameni vor deveni creștini în urma cruciadelor de evanghelizare ale lui Billy Graham. Iar dacă le-ar fi spus cineva că se va întâmpla asta, probabil că nu ar fi crezut.

Era prin anii 1940 când Billy a devenit cunoscut ca orator la conferințe și, nu după mult timp, invitațiile curgeau cu grămadă.

— Vreți să veniți la Los Angeles?

— Ați putea să vă gândiți să organizați o campanie în Anglia?

— Aveți o invitație de a merge în Australia.

Echipa campaniilor pe care a format-o Billy făcea o treabă extraordinară.

În anii '50, emisiunile radiofonice și de televiziune i-au adus vocea și înfățișarea în casele oamenilor de pe tot cuprinsul Americii și de mai departe.

„L-ai auzit pe Billy Graham?” se întrebau oamenii unii pe alții, și nu: „Ai auzit de Billy Graham?” Toată lumea auzise de el.

În perioada anilor '60, America a fost bulversată din cauza discuțiilor pe teme rasiale. Copiii negri erau duși cu autobuzul kilometri întregi la școli de negri, acolo unde nu se afla niciun copil alb. Erau biserici separate, locuri de făcut cumpărături separate, cartiere de locuințe separate. Americanii albi nu se amestecau cu cei negri. Iar când s-au depus eforturi de a dărâma barierele rasiste, s-au stârnit lupte la porțile școlilor, erau puse bombe în biserici și mulți oameni au fost schilodiți sau chiar uciși. A fost o perioadă neagră în istoria Americii.

Billy Graham crescuse alături de Suzie, servitoarea de culoare. Crescuse într-o cultură a stăpânilor albi și a servitorilor negri. Și nu și-a dat seama de cât de greșit e acest

lucru decât după ce s-a convertit. Echipa campaniilor lui Billy a fost una din cele mai mari organizații ai cărei membri albi și negri munceau cot la cot, ca egali.

— Ați dori să predicați în Birmingham, Alabama? îl întrebă cineva pe Billy Graham. S-au întâmplat lucruri groaznice acolo. Cel mai rău dintre toate e că patru copii au fost uciși într-o biserică de negri care a fost bombardată. Numai dragostea lui Dumnezeu poate străpunge acea ură.

Graham a acceptat să meargă, dar a insistat să fie multă rugăciune la vizita sa scurtă.

— Privește! exclamă bărbatul care lansase invitația. Uite cum lucrează Dumnezeu.

Era în duminica de Paște în anul 1964 și cei doi bărbați stăteau în fața unei mulțimi de oameni pe un stadion uriaș.

— Aici sunt 30.000 de oameni, continuă acesta. Sunt cam jumătate albi și jumătate negri.

Ochii omului străluceau de bucurie și de lacrimi.

— Și stau unul lângă altul, spuse Billy zâmbind, exact cum vor face și în cer.

Billy a predicat din toată inima în acea seară în Alabama. Iar când a adresat oamenilor invitația de a ieși în față, atât albi, cât și negrii au venit împreună, chiar atingându-se unul pe altul în timp ce mergeau în față și stăteau înaintea Domnului. Bărbații albi le prezentau Evanghelia bărbaților negri, negresele se rugau împreună cu femeile albe. Dragostea lui Dumnezeu a pătruns prin ura oamenilor din Birmingham, Alabama.

Când Billy Graham era un băietan, lumea lui se limita la sudul Americii și nici nu era prea interesat de vreun alt loc.

Peste ani, viziunea lui s-a extins făcând ocolul lumii, pe măsură ce călătorea dintr-o țară într-alta, dintr-un continent într-altul, spunând tuturor celor care veneau să-l asculte că Dumnezeu îi iubea pe păcătoși destul de mult încât să moară pentru ei. El vorbea cu bărbați și cu femei obișnuiți, care proveneau din același mediu ca și el. Vorbea cu ei într-un mod în care putea fi înțeles chiar și de către crescătorii de vite. El însuși fusese un crescător de vite. Cu toate acestea, el putea să vorbească și cu președinți sau cu regi și cu regine, spunându-le că și ei erau păcătoși, că exista un Rege al regilor cu care se vor întâlni într-o zi și care îi va judeca.

Cultură generală: Primul Război Mondial

Primul Război Mondial s-a încheiat în 1918, anul în care s-a născut Billy Graham. Multe vieți au fost pierdute. Milioane de tineri au murit și cei mai mulți dintre aceștia, în tranșee, care erau niște șanțuri săpate adânc în pământ.

Tranșeele aveau rostul de a adăposti soldații de focul dușmanilor, dar acestea ofereau prea puțină protecție împotriva schijelor care le explodau pe deasupra capetelor. Foarte curând, tranșeele se umpleau cu noroi, cu apă, cu șobolani sau cu trupuri moarte. Mulți soldați s-au înecat acolo sau au murit de diferite boli.

Idee principală: La început, Billy nu vedea niciun rost în a se ruga, iar a merge la o adunare creștină ca să asculte vorbindu-se despre Isus era ultimul lucru pe care voia să îl facă. Dar Dumnezeu a schimbat toate acestea!

Billy a ajuns să Îl iubească pe Isus, s-a convins de puterea rugăciunii și a continuat să vorbească despre Isus cu milioane de oameni.

Poți să înveți din modul în care Dumnezeu a transformat viața lui Billy și să crezi că Dumnezeu poate ajunge chiar

și la cei care nu au timp pentru El și poate să-i folosească pentru El.

Gândește: Dumnezeu l-a făcut pe Billy să-și ridice ochii mai presus de locurile lui natale, dându-i o viziune care cuprindea întreaga lume. Voia să ducă mesajul despre Isus în jurul lumii.

Alege șapte țări diferite din întreg globul pământesc (una pentru fiecare zi din săptămână) și caută mai multe informații despre ele. Roagă-te pentru aceste țări în fiecare săptămână – pentru oameni, pentru creștinii de acolo și pentru misionarii din acele țări.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc că mi-ai arătat puterea rugăciunii.

Ajută-mă să cred că dacă mă rog pentru țări din întreaga lume, rugăciunile mele pot produce o schimbare. Amin.

Eric Liddell

Robbie și Eric alergau în jurul mesei, dar pisicuța alerga mai repede decât puteau ei. Ea se feri sub masă și apoi apărură de partea cealaltă, dar băieții trebuiau să se oprească și să mute scaunele. Mama lor, doamna Liddell, veni înăuntru să vadă de unde venea zgomotul, deși nu era ceva neobișnuit ca băieții să alerge de-a valma în jurul mesei. Eric mereu părea că aleargă undeva.

— Pisicuța a fugit! se plânse Eric, care avea trei ani, în timp ce un vârful de codiță dispărură în spatele ușii.

Robbie, care era cu un an și jumătate mai mare, s-a hotărât că e momentul să aducă vorba despre animalele de companie ... din nou.

— De ce nu putem ține o pisicuță? întrebă el.

Eric se opri din plâns.

— Eu „vleau” un câțel.

Doamna Liddell se așeză să stea de vorbă cu băieții, explicându-le a o sută oară că în China era o boală numită rabie și că animalele care luau rabie o puteau da mai departe și la oameni.

— Dar oamenii se pot vindeca, spuse Robbie.

— Nu, îi spuse mama. De obicei oamenii mor. De aceea nu putem ține pisicuță sau câțel.

Dar băieții nu s-au dat bătăuți, și nici surioara lor când era suficient de mare încât să știe ceea ce se petrece. În cele din urmă, domnul și doamna Liddell au hotărât că vor adopta o familie de capre care viețuiau aproape de ei.

— Țapul e al meu, spuse Robbie mândru.

— A mea e căprița, anunță Eric.

Iar Jenny, surioara lor, ajuta la îngrijirea puiului.

— Fuugi! țipă Eric în chineză, în timp ce țapul îi fugărea.

Animalul de companie al lui Robbie se dovedea a fi o creatură destul de agresivă. Fugeau toți trei mâncând pământul, cu toate că nu puteau atinge o viteză prea mare din cauza hainelor tradiționale chinezești care erau căptușite foarte gros. Dar asta însemna cel puțin că dacă erau împunși de Billy-țapul, nu era chiar atât de dureros pe cum ar fi putut să fie!

— Eric, tu fugi din ce în ce mai tare de fiecare dată când te fugărește, îi spuse domnul Liddell lui Eric într-o zi. Dar ai un stil foarte caraghios de a alerga. Brațele tale par să meargă în orice direcție în afară de cea bună!

Dar Eric nu putea să alerge întotdeauna.

— A slăbit așa de mult, zise doamna Liddell, privindu-l cum sta în pat, slab și palid. N-a mai arătat niciodată atât de rău.

Domnul Liddell scutură din cap.

— Mă bucur că ești asistentă medicală, adăugă el. Dacă nu, puteam să îl fi pierdut deja. Și la început, părea că se recuperează la fel de bine ca și ceilalți doi.

— E ciudat, gândi soția lui cu voce tare. E un băiat foarte activ, dar când se îmbolnăvește, devine moale ca o cârpă.

Eric deschise ochii.

— Vrei să bei ceva? întrebă doamna Liddell.

Băiatul încuviință din cap, iar ea îi duse la buze o cană cu supă de carne. Asta era tot ce putea să mănânce Eric.

— Băiatul acesta nu va mai putea alerga niciodată, spuse un vizitator pesimist și insensibil, când îl văzu pe Eric două săptămâni mai târziu.

Doamna Liddell îi făcu semn cu ochiul fiului ei ca să nu vadă vizitatorul.

— Sunt foarte sigură că va alerga, spuse ea, continuând să îi maseze picioarele înțepenite. Va învăța să meargă din nou foarte curând și, nu după multă vreme, va fi afară jucând fotbal cu prietenii lui.

Eric își coborî privirea spre picioarele sale fusiforme. „Oare va mai umbla vreodată?” se întrebă el, mai ales că genunchii săi nu voiau să se îndoie defel. Apoi se gândi la ce spusese mama lui. „Sigur că voi umbla”, se hotărî el, „mama e asistentă medicală, iar ea știe mai bine.”

A trecut ceva vreme, dar Eric a umblat iar, a alergat și a jucat și fotbal.

— Vrei să vii duminică la mine acasă să ne jucăm? îl întrebă pe Eric un prieten de-al său chinez.

Eric dădu din cap.

— Aș putea să vin sâmbătă, în schimb?

— De ce?

— Creștinii consideră că duminica e o zi specială și facem lucruri deosebite duminica, față de celelalte zile ale săptămânii.

Băiatul chinez era nedumerit.

— Da? Și ce anume?

— Păi, mergem la biserică, citim cărți creștine, ne jucăm jocuri biblice și avem o cină specială ... și multe alte lucruri ca acestea. E o zi foarte frumoasă.

— Și asta se întâmplă doar pentru că tatăl tău e misionar?

— Nu, explică Eric, ci asta se întâmplă pentru că legea lui Dumnezeu ne spune să sărbătorim duminica într-un mod deosebit.

Prietenul lui ridică din umeri.

— Atunci, cred că ar fi mai bine să vii sâmbătă.

Și în acea sâmbătă, cei doi băieți au organizat o zi de jocuri sportive pentru prietenii lor.

La fel ca și mulți alți copii de misionari, în acea perioadă (Eric s-a născut în anul 1902), familia Liddell s-a întors în Anglia pentru liceu. După ce au terminat școala în Londra, atât Robbie, cât și Eric au mers la Universitatea din Edinburgh. Eric a studiat științe, dar cele două mari pasiuni ale sale erau credința în Domnul Isus și alergatul, chiar dacă și acum brațele sale mergeau în orice direcție, în afară de cea bună! Iar în anul 1924 el atingea o viteză atât de bună, încât a fost ales să concureze la Jocurile Olimpice!

— Liddell! Liddell! Liddell! scanda echipa universității, în timp ce el ajunse la linia de sosire într-o cursă de exercițiu. Antrenorul echipei se uită la cronometru.

— Minunat! strigă el. Viteza ta devine din ce în ce mai bună.

Eric încerca să-și recapete suflarea.

— Vine și cea de 100 m, spuse el. Dar se pare că eu fac față doar la asta și la cea de 200 m. La mai mult de atât, încep să pierd din viteză.

Antrenorul zâmbi.

— Ne punem speranțele în tine pentru 100 m, spuse el. Orice altceva e un bonus.

— Când va apărea orarul Jocurilor? întrebă Liddell, pe când Jocurile Olimpice de la Paris se apropiau.

Antrenorul scoase un plic din buzunar.

— Îl am chiar aici!

Desfăcând o bucată de hârtie, el citi datele:

— Cursa ta de 100 m va fi duminică ...

— Poftim?! pufni Eric cu răsuflarea întretăiată.

Antrenorul continua să îi spună în care duminică va avea loc cursa.

Fața lui Eric nu mai avea pic de culoare.

— Nu alerg, rosti el încet, dar foarte hotărât.

În vestiar urmă o liniște împietrită. Chiar aerul din încăpere părea să întrebe „de ce”.

— Sunt creștin, explică Eric. Și Biblia spune că duminica e o zi deosebită. Nu voi participa la concurs duminica.

Parcă echipa scoțiană era un balon cu aer care tocmai a fost înțepat de un ac.

Cei care îl cunoșteau pe Eric îl înțelegeau, chiar dacă nu erau de acord cu el. Alții îl considerau un trădător care își dezamăgea țara. Până și titlurile din ziare erau răutăcioase la adresa lui.

În ciuda acestei supărări, Jocurile erau încântătoare. Colegul de echipă al lui Eric, englezul Harold Abrahams, a câștigat aurul la 100 m, iar Eric se afla chiar acolo, la linia de sosire, ca să îl întâmpine cu urale de bucurie. El a fost primul englez care a câștigat aurul la 100 m. Apoi a urmat cursa de 200 m. Participau Harold, Eric și încă patru americani. Cei doi prieteni au început destul de bine, dar nu au reușit să păstreze viteza. Harold a rămas în urmă. Unul din americani l-a întrecut pe Eric, apoi un altul. Picioarele scoțianului loviră linia de sosire pe locul trei. Câștigase medalia de bronz, cel mai bun loc pe care îl câștigase echipa britanică până atunci la 200 m. Lucrurile mergeau foarte bine pentru echipa britanică.

— Vei alerga la cursa de 400 m? îl întrebă antrenorul pe Eric. Vocea lui era insistentă. Era hotărât că va alerga.

Liddell nu știa ce să facă. Nu era o distanță bună pentru el. Timpii scoși de el pe această distanță nu erau deloc excepționali, în mod sigur nu erau excepționali pentru o cursă olimpică. Dar, cu toate acestea, acceptă să alerge. Eric a trecut de prima serie, apoi de a doua. S-a calificat pentru semifinală și a intrat în finală ca prin urechile acului. Dar ce șanse avea? Într-una din serii, un concurent elvețian a parcurs întreaga distanță în 48 de secunde, bătând recordul mondial.

În timp ce concurenții se aliniau pentru finală, o trupă de cimpoeși izbucni într-un cântec ascuțit scoțian, iar când melodia se termină, concurenții luară poziția de start. Pistolul de start pocni, iar Eric țâșni ca din pușcă pe primul loc, alergând ca și cum ar alerga la cursa de 100 m.

— Aleargă mult prea repede!

— Nu va putea păstra viteza! își strigau prietenii lui unii altora, acoperind zgomotul mulțimii.

Cu picioarele și cu brațele mergându-i în toate direcțiile, Eric alerga; trecu de limita de 100 m, aflându-se încă pe prima poziție. Ajunse și la marcajul de 200 m și tot nu încetinise. Avea capul lăsat pe spate, alerga orbește, dar alerga mai departe. Pe la marcajul de 300 m, un american câștiga viteză, apropiindu-se de Eric.

— Încetinește, murmură unul din coechipieri.

— Obosește, spuse un altul.

După ce trecu de limita de 300 m, Eric trase aer în plămâni, porunci picioarelor să se miște și mai repede, și o dădu mereu înainte, câștigând viteză! Americanul, a cărui încercare nu reuși, apucă să vadă doar spatele rivalului său, în timp ce Eric Liddell zbură prin banda de sosire, cu 5 m înaintea lui, bătând recordul mondial!

Sute de drapele britanice și de steaguri scoțiene fluturau dintr-un capăt în altul, iar uralele de bucurie parcă clintiră din loc acoperișul stadionului.

— Mulțumesc! Mulțumesc! rostea Eric fără suflare, către Tatăl lui ceresc.

Atletul extenuat a fost pe loc înconjurat.

— Felicitări! îi ură Harold Abrahams râzând. A fost uimitor!

— O cursă splendidă!

— Bună treabă!

— Extraordinar! răsuna peste tot în jur.

Reporterii ziarelor îl băteau prietenește peste spate, spunându-i ce băiat extraordinar e. Câțiva dintre ei erau aceiași care cu câteva luni în urmă îl făcuseră praf în articolele lor. Dar asta nu mai conta pentru Eric. Nu mai conta nimic, decât faptul că respectase legea lui Dumnezeu, respectase ziua de duminică, iar acum era binecuvântat peste orice așteptări. Uralele care răsunară în întreg stadionul când Eric își primi medalia de aur nu se mai opreau. Iar cuvintele: „Mulțumesc! Mulțumesc! Mulțumesc!” aproape că asurzeau mintea scoțianului care simțea că are aripi, înăbușind orice alt zgomot.

Părea că pe Eric îl aștepta o carieră strălucitoare în atletism. Dar niciunul din prietenii apropiați ai lui Eric nu au fost surprinși atunci când le-a spus că va deveni misionar, că se va întoarce în China, acolo unde se născuse, și unde se aflau urmașii unui anume țap căruia trebuia să îi mulțumească pentru abilitatea lui de a alerga!

Eric Liddell s-a căsătorit și a devenit tată. Copiii lui au avut aceeași educație pe care a avut-o și el, tot în aceeași parte a Chinei. Dar pe acea vreme, nu mai era un loc atât de fericit, pentru că Japonia și China se aflau în război, iar trupele armate păreau să se afle peste tot. Li-Mu-Shi -

acesta era numele chinezesc al lui Eric – făcea tot ce îi stătea în putință ca să îi ajute pe creștini și să le spună și altora despre Domnul Isus. Era o rază de speranță într-un loc întunecat și îngrozitor.

Situația deveni atât de periculoasă, încât soția și copiii lui au fost evacuați în Canada. Deși lui Eric îi era îngrozitor de dor de ei, el Îi mulțumea lui Dumnezeu că erau în sfârșit în siguranță și departe de zona de război.

— Toți dușmanii englezi și americani ajung în lagărul Weihsien, se răsti soldatul japonez.

În următoarele trei zile, ei au fost luați, și Eric împreună cu ei, la Weihsien, la sute de kilometri depărtare, și au fost închiși în spatele unor ziduri înalte cu garduri electrificate ale taberei.

— Poți să îi înveți matematică pe copii, i s-a spus lui Liddell, atunci când prizonierii încercau să se împartă într-o oarecare ordine.

„Unchiul Eric” deveni unul din cei mai cunoscuți oameni din tabără. Și putem fi siguri că acei copii au învățat mai mult decât matematică de la profesorul lor creștin.

Eric Liddell sigur își dorea foarte mult să își revadă propriii lui copii, dar nu i-a mai văzut niciodată. Îngrozitor de slab, îmbrăcat în zdrențe și suferind de o tumoare pe creier, scoțianul zburător, care la sfârșitul vieții sale se clătina doar pe picioare, a murit ca prizonier de război.

Cultură generală: Jocurile Olimpice

În Grecia antică, se țineau o serie de Jocuri Olimpice la Olympia, în Grecia, din anul 776 î.H. până la abolirea Jocurilor în anul 393 d.H.

Un sportiv francez, Baron Pierre de Coubertin, a avut ideea de a reînvia Jocurile și primele Jocuri Olimpice moderne au avut loc în anul 1896.

De atunci, Jocurile se țin la fiecare patru ani, în afară de anii 1916, 1940 și 1944, când au fost anulate din cauza celor două Războaie Mondiale.

Idee principală: Eric a renunțat la șansa de a câștiga o medalie olimpică la 100 m pentru că știa că duminică, ziua Domnului, trebuia sărbătorită într-un mod deosebit. Apoi a renunțat la o carieră promițătoare în atletism pentru a merge în China să lucreze pentru Dumnezeu.

Poți învăța din modul în care Eric Îl punea întotdeauna pe Isus pe primul loc și își amintea că Dumnezeu spusese: „Pe cei ce Mă cinstesc îi voi cinsti și Eu.”

Gândește: Ai vreun sport preferat? Nu uita să Îl pui întotdeauna pe Isus pe primul loc, orice joc te-ai juca.

Caută organizații care sprijină creștinii sportivi. Ele îți pot arăta cum să Îl mărturisești pe Isus prin ceea ce faci și prin modul în care faci acel lucru. De asemenea, te vor încuraja prin a-ți povesti despre alți creștini cărora le plac sporturile competitive.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc pentru sporturile care îmi plac. Mulțumesc pentru că îmi dai sănătatea și puterea necesare ca să mă pot bucura de ele.

Fă-mă un bun martor al Tău în timp ce mă joc cu prietenii mei. Ajută-mă să Îți dau primul loc în toate. Amin.

William Carey

Băiatul puse mâna ca apărătoare pentru lumânare și intra în liniște în dormitor. Lumina lumânării se reflectă în mai multe perechi de ochi. Doi șoricei de pe cutia lor de pe podea se uitară în sus la aceasta. Câteva păsările se uitau din colivia lor de răchită fără să clipească. Și mai erau niște ochișori, atât de mici, încât nici nu se vedeau. Erau greierași, păduchi de lemn, câțiva păianjeni și o omidă maro păroasă. William Carey avea dormitorul lui, dar îl împărțea cu atâtea animale, păsări și insecte câte putea prinde.

„Mă întreb cum sunt tigrii”, se gândea băiatul de nouă ani, pe când își trăgea pătura cea aspră peste cap. „Iar zebrele cu siguranță arată ciudat cu dungile lor. Dar de ce au dungii? Trebuie să mă gândesc la asta.” Dar nu s-a mai gândit, pentru că a căzut într-un somn adânc din care nu s-a mai trezit decât atunci când zgomotul șoriceilor din cutie a pătruns în visul lui, în locuri îndepărtate, în jungle cu animale sălbatice și cu oameni cu pielea închisă la culoare și cu pitici.

Chiar și când William crescuseră mare, tot era interesat de lucrurile îndepărtate. Dar, la vârsta de 14 ani când termină școala, se mută într-un sat la doar câțiva kilometri de casă, în Paulerspury, lângă Northampton, ca să învețe meseria de cizmar.

Împreună cu el mai era un tânăr care învăța de la același meșter. Cei doi băieți se înțelegeau bine, dar William, deși fusese crescut să știe despre Domnul Isus, se mai certa cu celălalt băiat pentru că era creștin. William nu credea că ar avea nevoie de vreun Mântuitor, însă ceea ce s-a întâmplat odată de Crăciun l-a pus pe gânduri referitor la acest lucru.

— Ai vrea șase penny sau un șiling? îl întrebă negustorul de fierărie pe William când acesta trecu pe la prăvălia lui.

William se întrebă care ar fi șmecheria. Un șiling valora de două ori șase penny – o mulțime de bani pentru un ucenic de cizmar.

— Un șiling, vă rog, răspunse el, nefiind în stare să refuze moneda cea mai mare. Și petrecu un timp minunat la întoarcere spre munca lui, cheltuind din acei bani. Dar acei bani aparțineau cizmarului, iar când vru să îi înlocuiască cu banii lui, descoperi că era un fals! Negustorul de fierărie îl trișase! El încercă să inventeze o minciună ca să scape din încurcătură, dar șeful lui află totul. Acea întâmplare îl puse pe William pe gânduri. Nu trecu mult după aceea și deveni și el creștin.

În anii care au urmat, au intervenit multe schimbări în viața lui Carey. S-a căsătorit cu Dorothy și, ca să poată

avea grijă de ea și de copiii pe care îi aveau, a deschis o mică școală de care se ocupa pe lângă slujba de cizmar. Iar în weekenduri, era predicator.

— Ce faci? îl întrebă Dorothy într-o zi. Pentru oricine ai face acel pantof, cu siguranță are picioare tare caraghioase. William zâmbi.

— Așteaptă și ai să vezi, o tachină el.

Dorothy se uita la el cum cosea laolaltă niște bucăți ciudate de piele. Iar când el luă călimara cu cerneală și scrisese tot felul de cuvinte pe toată acea bucată de piele, ea rămase și mai nedumerită. Doar când termină totul, William îi spuse despre ce era vorba.

— E un glob, anunță el, arătându-i mingea de piele îndesată. Am desenat pe ea țările și le-am scris și numele. Aceasta îi va ajuta pe elevii mei să învețe cum arată lumea.

— Minunat! spuse Dorothy. Uite India ... și Africa ... și Australia chiar aici dedesubt.

Probabil că elevii lui William s-au gândit că puteau face altceva cu o bucată de piele umflată de mărimea unei mingi de fotbal!

Interesul lui William pentru globul pământesc nu se reducea la a învăța despre animale, munți, flori sau păduri. Pe el îl interesau oamenii și voia să le spună despre Domnul Isus Cristos. De aceea dorea atât de mult să îl audă vorbind pe John Thomas.

— Povestește-ne despre lucrarea ta ca doctor în Bengal, îl rugă el pe domnul Thomas.

John Thomas era genul de persoană care, odată ce începea, nu se mai putea opri din vorbit.

William ascultă, și ascultă, iar când domnul Thomas se opri în cele din urmă, tot ce dorea William să facă era doar să meargă acasă, să își împacheteze câteva haine și să plece spre Bengal, în India.

— Nu, nu, nu, stăruie Dorothy, când el sugerează acest lucru mai târziu în acea seară. Cum poți să te gândești măcar la așa ceva: să plecăm în celălalt capăt al lumii! Avem trei băieți. Cel mai mare are doar opt ani și mai avem încă unul pe drum!

Lunile care au urmat au fost grele din mai multe puncte de vedere, dar după ce se născu bebelușul, Dorothy fu de acord că puteau pleca în Bengal împreună cu toată familia dacă venea și sora ei ca să o ajute. Și asta s-a întâmplat în 1793. Au călătorit pe aceeași corabie cu John Thomas.

— Uite-l pe tata! exclamă cel mai mare din băieții lui Carey, când îl văzu pe William pe puntea corabiei într-o zi. Nu și-a pus peruca!

— I-o fi suflat-o vântul? întrebă unul din ceilalți băieți. O să-i înghețe capul!

Cei trei băieți s-au pus pe râs atât de tare, că mama lor, care îl hrănea pe bebeluș, veni să vadă și ea cine făcea gălăgia. Rămase cu gura căscată când își văzu soțul!

William trase adânc aer în piept.

— Știu că am purtat perucă de când mi-a căzut părul acum câțiva ani, dar e așa de lipicioasă și de supărătoare, că m-am hotărât să nu o mai port.

— Era și urâtă, spuse unul din băieți.

Tatăl lui încuviință.

— Așa era.

— O putem lua să ne jucăm cu ea? întrebă doi dintre băieți deodată.

William dădu din capul lui aproape chel.

— Mă tem că nu. Am aruncat-o în mare.

Cei trei băieți alergară la capătul punții să se uite după ea, dar se scufundase fără urmă.

Drumul până în India dură săptămâni întregi, dar veni și ziua cea mare când au zărit pământul indian pentru prima dată.

— Priviți! arată William în depărtare. E noua noastră casă. Acea e India.

Băieții stăteau pe punte alături de tatăl lor, în timp ce se apropiau tot mai mult de uscat.

— Unde vom debarca? întrebă unul din fiii lui William.

— Vasul merge la Calcutta, îi explică tatăl. Dar noi vom coborî înainte de asta și vom lua o corabie mai mică spre Calcutta.

— Dar de ce nu putem merge cu acesta? întrebă unul din copii.

— Pentru că acum misionarii nu sunt foarte bine primiți în India. Dacă suntem văzuți coborând de pe vas am putea fi trimiși înapoi acasă fără discuție!

Așa au ajuns ei să se cațere în jos de pe vas când au ajuns la gura de vărsare a râului Hooghli în mare.

După câteva luni petrecute în India, familia Carey s-a mutat mai în interiorul țării, la Mudnabatty, unde William a mers la lucru și, din nou, au călătorit cu o corabie mică.

— Ce-i asta?

— Ce sunt aceștia?

— Uită-te la asta!

— Uau!

— Ce urât miroase râul acesta!

— Uite un sat!

— Copiii aceștia nu au nici haine pe ei!

— E ATÂT DE cald!

Băieții cu greu se puteau opri să nu vorbească în călătoria lor, deși doi dintre ei s-au și îmbolnăvit destul de grav.

— De ce se îngustează râul? întrebă unul din ei, după ce au parcurs o bună bucată de drum.

William trase copilul pe genunchi.

— Asta se întâmplă pentru că ne aflăm în junglă de acum.

— Sunt și trigri pe aici?

— Da, mărturisi William. Sunt și tigri.

Dorothy îl privi pe soțul ei. Ochii ei păreau că întreabă oare pentru ce îi adusese pe toți într-un loc atât de periculos. Și era de-a dreptul contrariată când au ajuns și au descoperit că locuința în care trebuiau să stea ei fusese deja ocupată! Din fericire, englezul care locuia acolo i-a invitat și pe ei să rămână. De fapt, el și sora lui Dorothy s-au îndrăgostit și, în cele din urmă, s-au căsătorit.

— Nu a fost Domnul bun cu noi? a spus William odată, după ce trecuse ceva timp de când locuiau în Mudnabatty. Am o slujbă stabilă la plantația de indigo și asta ne ajunge pentru îmbrăcăminte și pentru mâncare. Îmi mai rămâne timp și pentru a învăța limba, suficient cât să fiu în stare să le predic oamenilor cât de curând.

Dorothy zâmbi.

— Și când mă gândesc că înainte să plecăm din Anglia habar nu aveam ce este indigoul. Acum știu că vopseaua acestei plante este cea care face hainele atât de frumos purpuriu-albastrii – indigo, de fapt!

— Nici nu am auzit de cuvântul acesta până ce am ajuns aici, admise și Carey.

William era atât de priceput la limbi, încât în numai câteva luni, el învățase limba bengaleză, scrisese o gramatică a limbii bengaleze și, pe deasupra, tradusese pasaje din Biblie în acea limbă! Și în fiecare duminică mergea să predice în satele din jur.

În următoarea perioadă, s-au întâmplat mai multe lucruri. Au venit și alți misionari din Anglia ca să ajute la lucru și erau bine-veniți acolo, mai ales că sărmana Dorothy s-a îmbolnăvit și s-a închis mult în sinea ei.

În anul 1800, s-au mutat cu toții în Serampore, unde misionarii erau bine primiți. Au instalat o presă de tipar pentru a tipări Biblii și alte materiale creștine în limba bengaleză.

Misionarii locuiau toți împreună într-o casă mare, dar aveau cu toții camerele lor.

— Avem nevoie de niște reguli în casă, spuse Carey pe când s-au instalat cu toții. Are cineva vreo sugestie?

— Eu cred că ar trebui să ne permitem unii altora puțină intimitate, spuse cineva.

— Da, au fost de acord și ceilalți.

— La urma urmei, sublinie una dintre soții, putem fi noi misionari, dar tot oameni suntem!

— Am eu o sugestie, spuse unul din noii membri ai grupului. Cred că ar trebui să ne întâlnim în fiecare sâmbătă și să ne punem de acord asupra oricărei neînțelegeri pe care am avea-o peste săptămână.

— Ce idee bună! se bucură Carey. Așa vom putea începe duminica fără nicio neînțelegere și fără a purta pică pe cineva.

Și așa au făcut.

— Ia te uită! Se auzi un strigăt de bucurie, la numai trei luni după ce se mutaseră cu toții la Serampore.

Toți își ridicară privirile.

— Este prima pagină a Noului Testament care a fost tipărită vreodată în limba bengaleză.

— Slavă Domnului! spuse Carey.

Acea a fost o zi fericită și, de asemenea, una care a intrat în istorie. Existau totuși două probleme. Cum aveau să plătească materialele pentru tipar? Și cum vor distribui materialele tipărite?

— Hai să punem un anunț în ziarul din Calcutta, sugeră Carey, și să îi rugăm pe cei care vor Biblii în bengaleză să plătească în avans.

Atât de mulți oameni au răspuns anunțului, încât banii adunați le ajungeau pentru a tipări în continuare.

— Au! Ah! Auci!

Strigătele veneau din afara casei de misiune din Serampore. Carey și Thomas s-au repezit afară și l-au găsit pe Krishna Pal, un tâmplar bengalez, urlând de durere.

— Are umărul dislocat, spuse Thomas. Trebuie să i-l punem la loc.

Cum nu aveau anestezice, Krishna Pal a fost legat de un copac și astfel i-au pus umărul la loc.

Țipetele bengalezului se schimbă.

— Sunt un mare păcătos! striga el. Krishna Pal e un mare păcătos!

Thomas și William au crezut că poate el nu știe ce spune. Dar Krishna Pal știa foarte bine și astfel el fu primul bengalez care deveni creștin la Serampore. Krishna Pal a fost botezat, împreună cu cel mai mare dintre fiii lui Carey. Amândoi – un băiat alb englez și un bărbat bengalez – au fost botezați împreună în râu.

Dacă în Anglia, William Carey a fost învățător la școală, același lucru a făcut și în Serampore. O parte dintre misionarii de acolo au murit, dar cei care au rămas au înființat o școală. Nimeni nu știe ce a folosit Carey ca să îi învețe pe copiii bengalezi lecția despre globul pământesc, dar probabil că a avut o altă minge de fotbal din piele!

Cultură generală: India

În anul 1498, corăbiile căpitanului Vasco da Gama au ajuns în sudul Indiei și astfel a început influența europeană în India.

Negustorii englezi știau că bunurile Indiei – mai ales bumbacul, leacurile și coloranții (de exemplu indigoul) erau foarte scumpe în Europa.

În anul 1600, a fost înființată Compania Indiei de Est pentru organizarea negustoriei. Până în 1757, ajunsese deja să conducă cea mai bogată parte a Indiei și aproape întreaga negustorie din India.

Idee principală: William a răspuns chemării lui Dumnezeu, chiar și când asta l-a dus pe el împreună cu familia până în celălalt capăt al lumii într-o țară înțesată de primejdii și unde creștinii nu erau bine primiți.

Învață de la devotamentul plin de pasiune pentru Isus, chiar și când acesta aduce dificultăți în viață. Roagă-te ca să ai și tu aceeași dedicare pentru Dumnezeu, orice s-ar întâmpla în viața ta.

Gândește: Amintește-ți că încă mai sunt țări în care misionarii creștini nu sunt bine primiți. Roagă-te pentru cadrele medicale

creștine și pentru lucrătorii în ajutorare din aceste țări. Roagă-te ca Dumnezeu să le ofere oportunități de a împărtăși despre Isus cu oamenii pe care îi întâlnesc fără teama că vor fi răniți sau duși la închisoare.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc că trimiți misionari în toată lumea. Ține-i în siguranță în timp ce lucrează pentru Tine.

Ajută-mă să fiu dedicat în întregime pentru Tine, chiar dacă asta aduce și greutăți uneori. Îți mulțumesc că ești întotdeauna cu mine, indiferent de ce s-ar întâmpla. Amin.

David Livingstone

Supraveghetorul îl împinse pe David prin țacănitul mașinărilor, conducându-l spre John Purdie, un lucrător la filateria de bumbac. Când au ajuns la acesta, băiatul rămase între cei doi bărbați, uitându-se la fețele lor în timp ce își vorbeau unul altuia. Nu putea auzi o vorbă din cauza zgomotului făcut de mașini și se mira cum de ei se puteau auzi. Apoi se luminează: nici ei nu se auzeau, de fapt, ci își citeau de pe buze. Dând din cap spre David, supraveghetorul plecă, verificând muncitorii de-a lungul șirului de mașini pe lângă care trecea. John Purdie se aplecă până la înălțimea băiatului – nu era prea înalt pentru cei zece ani pe care îi avea – și îi strigă în ureche.

— Fă ce fac eu, și ai face bine să te miști repede. Și fii atent să nu îți prinzi mâinile sau părul la mașină! țipă el.

David Livingstone încuviință. Văzuse destui oameni în satul din Blantyre, unde locuia el, cărora le lipseau câteva degete la mâini sau care aveau pe creștet petice de chelie de unde le fuseseră smulse firele de păr din rădăcină.

— Mi-a spus asta și tatăl meu! țipă el ca răspuns.
John Purdie arăta nedumerit.

— Mi-a spus tata! strigă flăcăul, dar vocea lui slabă se pierdu în zgomotul fabricii.

Purdie ridică din umeri și se apucă de treabă.

Prima slujbă a lui David a fost să adune praful de bumbac de sub mașinării. Târându-se pe podea cu capul aplecat, el apuca grămezi întregi de mizerie vârând-o într-un sac ce părea că nu mai are fund. Nu conta cât de mult îndesa în el, întotdeauna părea că mai are loc.

— Hapciu! Hapciu! Praful îi intră în nas, iar când strănutul îl făcu să deschidă gura, mizeria îi intră și în gură, ceea ce îl făcu apoi să tușească. Tusea îl făcu să îi lăcrimeze ochii, dar când și-i frecă, firele minuscule de praf i-au intrat în ochi. Într-un final, sacul se umplu și el se târî afară de sub mașină, ghidat de bocancii de culoare gri deschis ai lui Purdie. Puțin nedumerit de culoarea lor, David se uită la el însuși și descoperi că, de fapt, și el era de aceeași culoare gri din cap până în picioare.

John Purdie își coborî privirea spre băiat și încruntă sprâncenele, dar nu de supărare. Avea și el copii și știa prin ce trecea băiatul de la picioarele sale. Scoțând o batistă din buzunar, o împături în triunghi și apoi i-o legă lui David pe față ca să îi oprească tusea provocată de praf. „Se va obișnui cu asta, gânde Purdie, toți se obișnuiesc.”

Luându-l pe David pe după umeri, Purdie îi arată firele de bumbac la războiul de țesut, explicându-i cum ține firele să fie întinse, ridicând alternativ firele în sus și în jos prin acțiunea mașinii. Apoi îi arată suveica, cea care trecea în

față când un set de fire erau ridicate și înapoi când celelalte fire se ridicau. David se uita, hipnotizat de atâtea mișcări în sus și în jos, înapoi și înainte ale uriașei mașinării.

Pe neașteptate, Purdie sări și David văzu imediat ce se întâmplase. Se rupsesse un fir. Cât ai clipi din ochi, Purdie era deja sub mașină ca să prindă firul desfăcut și apoi, apucând celălalt capăt al firului, le legă din nou laolaltă și continuă lucrul. Un semn făcut din cap de Purdie îi dădu de înțeles lui David că aceasta era ceea ce trebuia să facă el. Toată săptămâna, David lucra din greu cu John Purdie, iar la sfârșitul săptămânii, învățase deja cum să observe firele rupte nu doar holbându-se tot timpul la mașină, ci fiind atent la mișcarea bruscă a vreunui capăt rupt.

— Ai făcut o treabă bună, spuse domnul Livingstone, bătându-l prietenește pe umăr pe fiul său în acea sâmbătă seara. Sunt mândru de tine.

David zâmbi.

— Și eu sunt mândră de tine, adăugă și mama lui. Doar că îmi pare rău că trebuie să muncești pentru a ajuta la hrănirea fraților și a surorilor tale mai mici. Dar vei avea întotdeauna ceva și pentru tine, adăugă ea, apăsând în mână băiatului câteva monede din prima lui plată.

David se uită la acei bani.

— Știu ce vreau să cumpăr cu ei, spuse el.

Și ceea ce cumpără el cu primii bani a fost o carte de gramatică latină! Și aceea deveni o carte bine cunoscută în fabrică, pentru că flăcăul o ținea rezemată de războiul de țesut în așa fel încât să poată arunca câte o privire în ea și astfel învăța latină în timp ce muncea!

Dar cartea care îi plăcea cel mai mult lui David era Biblia. În fiecare seară, tatăl lui citea Biblia împreună cu toată familia și mare parte din ziua de duminică o petreceau la biserică sau citind Cuvântul Domnului. Și aceasta i se potrivea de minune băiatului, pentru că el credea în Domnul Isus și dorea să cunoască tot mai mult și mai mult despre El.

Biserica a fost locul unde a auzit de China și de cât de greu le era oamenilor acolo. Nu numai că era o mare lipsă de doctori în China, dar și cei mai mulți oameni de acolo nu știau de Domnul. David s-a hotărât să meargă în China ca medic misionar – nu prea ușor pentru un sărman băiat care muncea la fabrica de bumbac.

Ziua, David învăța la fabrică, iar noaptea – tot școală. Apoi a mers la facultate doi ani să învețe medicină. Dar, când a aplicat să meargă în China, a fost trimis în schimb în Africa, pentru că în China era război.

În anul 1840, David făcu o călătorie cu vaporul de la Londra până în Africa de Sud trecând prin America de Sud, călătorie care dură mai multe săptămâni. Dumnezeu avea o surpriză pregătită pentru David. Când a ajuns acolo, a mers să lucreze cu Robert Moffat, un alt misionar. Mary, fiica lui Moffat, și David Livingstone s-au îndrăgostit și, până la urmă, s-au căsătorit.

— De ce aleargă băiatul acesta atât de repede? întrebă Mary într-o zi.

David, care trata un pacient, își ridică privirea și văzu un copil alergând din răspuseri către misiune. Chiar și de la acea distanță, îi observă expresia îngrozită.

— Îl urmărește cineva! Termină tu asta, spuse el repede, făcând un semn cu capul către omul bolnav.

Livingstone alergă, intenționând să ajungă între copil și omul care îl fugărea. Flăcăul fugi înainte până ce ajunse în siguranță la Mary. Bărbatul încetini, își dădu seama cum stă treaba și se furișă în tușișuri. Dar David nu avea de gând să lase lucrurile așa.

— Ce se întâmplă? îi ceru el un răspuns, când îl încolți.

— Băiatul ... a fugit, trânti africanul ce nu mai avea suflare.

David era convins că era vorba de ceva dubios.

— E băiatul meu, spuse bărbatul. A încercat să fugă.

Dar Livingstone recunoștea o minciună atunci când auzea una. Oricum, băiatul nu era negru ca și acel bărbat; era maroniu, făcea parte din poporul *san* [niște oameni care se ocupau cu vânatul și de obicei erau nomazi, n.tr.].

— Așteaptă aici! porunci el.

Africanul, speriat de asprul scoțian, se așeză și așteptă.

— Acest băiețuș a fost vândut ca sclav! anunță Mary, când au ajuns la ea. Părinții lui sunt săraci și acest derbedeu pe care tocmai l-ai prins l-a cumpărat pe o nimica toată și vrea să îl vândă pentru oricât de mult ar putea scoate. Viitorul copilului ar fi distrus dacă s-ar întâmpla așa. Ar fi pus la muncă până la ultima lui suflare!

— E adevărat? îl întrebă Livingstone pe copilul înspăimântat.

Și începu să turuie întreaga poveste, așa cum i-o spusese mai înainte și lui Mary. Deodată, gândul lui David nu mai era în Africa, ci zbură înapoi în Scoția, la fabrica de bumbac din Blantyre. Își aduse aminte cum se simțea el fiind un copil ce muncea de-i săreau capacele, își aduse aminte de praful care îl făcea să tușească, de gâtul său uscat și crăpat și de ochii înroșiți ce-i curgeau. Și făcu un jurământ de a face tot ce îi stă în putință pentru a-i ajuta pe copiii sclavi din Africa. El, cel puțin, avusese părinți iubitori; acest sărman copil de la picioarele sale fusese vândut unui golan.

Deodată, Livingstone își aminti de bărbatul din tufișuri. Se repezi într-acolo ... dar locul era gol.

Cu o energie remarcabilă, Livingstone se avântă într-o muncă foarte variată. Se împrietenea cu africanii pe care îi întâlnea și se străduia să îi înțeleagă. Pasiunea sa pentru vestea bună despre Isus însemna că încă a rămas un elev silitor al Bibliei și nu scăpa nicio ocazie de a le predica oamenilor. Dar lui nu îi păsa doar de sufletele lor, ci își folosea cunoștințele de medicină pentru a se îngriji și de trupurile lor bolnave și rănite. Și, ca și cum asta nu era suficient, el porni să exploreze Africa fără ajutorul avioanelor și al elicopterelor, al bărcilor electrice pentru râuri și al ATV-urilor.

Lui David și lui Mary le plăceau mult tinerii, iar Dumnezeu, în bunătatea Lui, le-a dăruit copii. Cât de trist s-a simțit el când mica lui familie a trebuit să plece acasă, în Marea Britanie, departe de bolile și de problemele din Africa!

— Va trece multă vreme până ce te voi revedea, îi scrisese el lui Agnes, fiica lui, căreia îi spunea adesea Nannie, și îmi pare foarte rău. Acum nu o mai am pe Nannie a mea. Te-am redat lui Isus, Prietenul tău, Tatăl tău care este în ceruri. El este mai sus decât tine, dar e întotdeauna lângă tine atunci când Îi cerem anumite lucruri – adică prin rugăciune, iar dacă faci sau spui un lucru rău, roagă-L să te ierte și să te binecuvânteze și să te facă un copil al Lui. Iubește-L mult pe Isus, pentru că El te iubește și a venit și a murit pentru tine.

În comparație cu Scoția, Africa e un continent foarte mare, dar David Livingstone a pornit să o exploreze, dintr-un capăt în altul, de la o margine la alta.

— În afară de zona din jurul coastei, Africa e formată numai din deșert, i-au spus prietenii lui.

— Nu se poate, stărui el. Uitați-vă la râurile care se varsă în mare. Nu cred că ați văzut vreodată râuri în deșert!

Prietenii lui au scuturat din cap.

— Dar de ce vrei totuși să mergi?

— Acolo se află oameni care nu au auzit niciodată de Isus, le-a explicat David. Sunt chiar triburi care nu au fost descoperite până acum. E un întreg continent de explorat.

— Nimic nu îl poate opri, au concluzionat ei, pentru că prietenii lui știau că exploratul era una din pasiunile lui.

Călătoriile lui păreau interminabile pentru că el călătorea fie într-o cotigă trasă de boi, fie mergea pe jos. Au fost și perioade lungi în care nimeni nu știa pe unde se afla. În zilele acelea nu existau telefoane mobile!

În anul 1867, David porni din nou într-o călătorie prin Africa, explorând, desenând hărți și fiind doctor și misionar în același timp. Scopul lui era să ajungă într-un loc numit Ujiji.

— Ce-i asta? îi întrebă el pe băștinașii care călătoreau împreună cu el să care bagajele. Erau cunoscuți ca hamali.

Ei și-au întors privirea în altă parte. Nu voiau să vadă. Livingstone merse să vadă și găsi două cadavre. Și își dădu seama după urmele de la încheieturile mâinilor că fuseseră sclavi care au murit în drum spre corăbiile cu sclavi.

„Trebuie să fac Africa mai accesibilă, își spuse el. Trebuie. Trebuie! E singura cale de a opri această negustorie oribilă cu oameni.”

Prin soarele arzător și prin ploaie torențială, ei călătoreau, mereu înainte. Le-a luat un an de zile până să ajungă în Africa Centrală.

— Aș vrea să ne abatem puțin, le spuse David Livingstone oamenilor lui, după ce își consultase busola.

Ei își scuturară cu furie capetele negre.

— Nu! au spus câțiva dintre hamali. Nu vom mai ajunge niciodată acasă dacă nu mergi direct spre Ujiji. Dacă te abați de la drum, noi plecăm acasă.

Misionarul era descumpănit. Ce să facă?

— Câți dintre voi vreți să rămâneți cu mine? întrebă el.

Doar cinci bărbați au fost de acord să meargă mai departe cu el, într-o călătorie ce îi duse să fie acoperiți cu lipitori în timp ce traversau râuri cu apa până la brâu, zgâriați de spini săcâitori, mușcați până la exasperare de țânțari, să scape de crocodili și adesea cu viața în pericol.

Dar au continuat să meargă, pentru un timp chiar cărându-l pe sus pe Livingstone care a fost bolnav timp de câteva săptămâni. Și problemele lor nu s-au sfârșit când au ajuns la Ujiji. Provițiile pe care sperau să le găsească acolo fuseseră furate.

Călătoriile de explorare ale lui David Livingstone erau pe atunci destul de cunoscute și oamenii din Marea Britanie, Canada, America și de mai departe au început să creadă că murise în mijlocul Africii. Trecură doi ani până când cei de acasă primiseră vești de la el.

— Cred că ar trebui să scriem un articol despre Livingstone, le propuse redactorul ziarului *New York Herald* colegilor săi.

— Probabil că e deja mort, comentă unul din ei.

Redactorul încuviință.

— Viu sau mort, asta nu are importanță. Ce contează e că vom descoperi și vom publica povestea lui. Ai vrea să te ocupi tu de partea de cercetare? îi spuse unui bărbat numit Stanley.

Și așa s-a făcut că un american ajunsese pe tărâmurile Africii în căutarea unui scoțian. Și când îl găsi, Stanley întinse mâna să îl salute, spunând:

— Doctorul Livingstone, presupun.

Cu greu ar fi putut fi altcineva!

Cultură generală: Bumbacul

Un câmp de bumbac pregătit pentru a fi cules este plin de niște ghemotoace albe. Acestea conțin niște fibre foarte fine și albe care sunt chiar niște firisoare moi crescând din învelișul unor semințe numeroase și mărunte. Fibrele trebuie îndepărtate de semințe, înainte de a putea fi răsucite în fire sau ațe lungi. Acest proces de separare era făcut manual.

Apoi, în anul 1793, Eli Whitney a inventat mașina de egrenat care putea fi folosită de către o singură persoană și astfel separa tot atât bumbac cât puteau separa manual 50-60 de persoane.

Idee principală: David Livingstone a văzut continentul Africii ca pe un ținut plin de oameni care au nevoie de Isus și ca pe niște tărâmură întinse ce trebuiau explorate. Nu i-a fost frică să răspundă provocării!

Poți învăța de la curajul lui David și de la spiritul lui de aventură. Ține minte că Dumnezeu e și cu tine, așa că nu te teme să accepți o sarcină provocatoare pentru El.

Gândește: Consultând un atlas, compară dimensiunea țării de baștină a lui David, Scoția, cu imensitatea Africii.

Nu-i așa că e minunat cum Dumnezeu a folosit un băiețuș dintr-un orășel din Scoția ca să exploreze un continent de mărimea Africii? Expedițiile lui David au adus, de asemenea, un mesaj de speranță oamenilor care nu auziseră niciodată despre Isus.

Roagă-L pe Dumnezeu să te folosească și pe tine, indiferent de locul unde te va duce!

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc pentru bărbații și femeile care au acceptat mari provocări pentru Tine.

Ajută-mă să caut la Tine puterea și curajul de a face față provocărilor cu care mă confrunt în viață. Amin.

Nicky Cruz

Nicky se ascunse după scara din spate a casei sale din Puerto Rico. În niciun caz nu dorea să-i vadă pe oamenii care veneau. Erau oamenii cu șerpi!

— Le va spune tatăl tău să danseze cu șerpi și astăzi? întrebă prietenul lui. Aș vrea să văd șerpii dansând.

Înfiorându-se când răspunse, Nicky spuse:

— Mergi tu să te uiți. Eu o șterg de aici când aud ușa închizându-se în urma lor. Tata mă va bate dacă mă prinde uitându-mă pe fereastră.

— Pe mine nu ar îndrăzni să mă bată, spuse celălalt băiat umflându-se în pene. Tatăl meu reprezintă legea aici.

Nicky chicoti.

— Și ce este omul legii în comparație cu vraciul! Îți spun eu, aș prefera mai bine să fiu în locul tău. Crezi că e chiar așa amuzant ca toată lumea să spună despre casa ta că e casa vraciului?

Ușa se închise. Luându-și picioarele la spinare, începu să alerge, oprindu-se doar o dată să strige:

— Încearcă-ți norocul! Încearcă să trăiești acolo! Să vezi atunci dacă îți place!

Avea doar zece ani, dar Nicky Cruz credea că știe câteva lucruri îngrozitoare. Era sigur că mama lui îl ura. Din ce alt motiv i-ar spune copilul diavolului? Știa că își urăște tatăl. Și ura pe oricine altcineva din jurul lui care făcea pe șeful cu el.

— Cruz Bătăușul! strigau copiii după el, de la o distanță sigură, și aveau dreptate.

— Fie vei fi ucis, fie vei ajunge un ucigaș, i s-a spus de mai multe ori.

Și când Nicky a făcut rost de o pușcă pentru împușcat păsări, nimeni nu se mai apropia de el. Nimeni nu se simțea în siguranță când era el prin preajmă. Fiind supărat pe toată lumea, abia aștepta să părăsească orașul Puerto Rico; abia aștepta să ajungă la New York, marele oraș. Șase din frații lui mai mari erau deja acolo, iar el dorea cu disperare să îi vină și lui rândul.

Până la urmă, veni și ziua cea mare. La vârsta de cincisprezece ani, întoarse spatele familiei și se sui într-un avion spre SUA, sperând că nu se va mai întoarce niciodată.

„Tata mi-a spus să îl sun pe Frank când voi ajunge acolo, își spuse el. Pentru nimic în lume! I-am avut destul pe cei din familie ca să facă ce vor cu mine. De-acum îmi croiesc singur drumul. Nimeni nu mă mai duce pe mine de nas!”

„E așa un ger aici! Își dădu seama Nicky, pe când umbla pe străzile orașului în noaptea aceea. Dar arată promițător.” Își trase o zdreanță dintr-un coș de gunoi. Era o haină veche

de secole, fără nasturi, dar băiatului înghețat de frig îi păru o pătură. „Și una pe deasupra!” se amuză el.

Dar nu mai râdea deloc o zi sau două mai târziu, când stătea ghemuit pe un prag.

— Ce-i asta?

El sări, ștergându-și lacrimile fierbinți de pe față.

Un câine păduchios se cuibări lângă el și începu să îi lingă mâna. Băiatul își puse mâinile în jurul câinelui și plânse ... până ce băgă de seamă bocancii polițistului din fața lui.

În mai puțin de o oră, se afla deja în apartamentul lui Frank ascultând o predică. Dar Nicky știa în inima lui că sugestia fratelui său nu i se potrivea. Se săturase până peste cap de școală când era în Puerto Rico. Și, înainte de a se încheia două luni, școala din New York la care îl trimisese fratele lui se sătură până peste cap de el ... și de pumnalul lui.

— Ia dă-i încoace! comandă Nicky.

Băiatul ezita.

— Acum! Vocea suna amenințător.

Se auzi un clic și pumnalul se deschise înaintea feței băiatului.

Aruncându-și banii și mâncarea ce o avea, băiatul se împiedică, apoi pe jumătate alergând, pe jumătate târându-se, se îndepărtă de nebunul adolescent cu pumnal.

Nicky ridică portofelul, apucă un măr și se îndepărtă.

— Nu-i nimic, spuse el cu voce tare, pot să fur tot ce vreau și dacă cineva spune „nu” - își pipăi cuțitul - îl oblig.

Ceea ce nu știa Nicky Cruz era că cineva îl urmărea, și nu era poliția. Cei din Mau Mau, una din cele mai violente bande din New York, erau cu ochii pe el. El era exact genul de om pe care îl căutau ei.

Nicky avea șaisprezece ani când a ținut pentru prima dată un revolver în mână – și îi plăcea sentimentul.

— Ești de-al nostru, îi spuse șeful bandei. Cu siguranță te putem folosi. De-acum ești un Mau Mau și nu se pune problema să fii dat afară. Ești unul dintre noi – pe bune.

Armele sunt doar niște metale reci până când cineva trage cu ele. Prima dată când Nicky a tras cu arma lui, și a tras în repetate rânduri, a fost asupra unui băiețuș dintr-o altă bandă. După acea luptă a devenit cel mai popular din banda Mau Mau, iar el se simțea grozav.

A durat doar șase luni până ce Nicky Cruz a devenit șeful bandei Mau Mau, atât de violent era. Pe atunci, poliția îl cunoștea bine.

— Eu nu am făcut nimic și nu știu nimic despre asta, mințea el cu privire la tâlhării, la lupte între bande, la atacuri, la traficul de droguri, chiar și referitor la crime.

Poliția știa că e vinovat. Nicky știa că e vinovat. Dar niciodată nu puteau să îl acuze. Cu toate că Nicky era un om popular cu banda lui, nu era întotdeauna fericit, în special noaptea când avea coșmaruri. În următorii doi ani de zile îi era teamă să meargă la culcare. Nicky Cruz, bătaușul de care le era frică tuturor, se temea să meargă la culcare.

Era în vara anului 1958 și era o vreme toridă. Nicky și alți câțiva membri ai bandei stăteau la colțul străzii în timp ce o mulțime de tineri treceau în fugă.

— Veniți la circ? strigă cineva.

Nicky își ridică privirea.

— Ce se întâmplă?

— E circ la școală, răspunse vocea de la distanță.

— Mergem, anunță Nicky, iar când Nicky anunța ceva, toată lumea sărea să îndeplinească acel lucru.

Afară, lângă școală, un trâmbițaș cânta aceeași melodie întruna. Alături de el se afla un om slab și jalnic la înfățișare. Nicky nu își putea crede ochilor. Trâmbițașul se opri și slăbănogul se urcă pe un scăunel și deschise o carte.

— Strigați! comandă Nicky, și toți cei din Mau Mau au început să strige cu putere și fără oprire.

Omul arăta speriat. Stătea cu capul plecat.

Acest lucru nu făcea parte din spectacolul lui Nicky. Deodată, omul nu mai era singurul care era speriat; și Nicky era.

Când mulțimea simți atmosfera, se făcu o tăcere tensionată. Bărbatul își deschise cartea și citi cu voce tare: „Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică.” Apoi continuă să vorbească mulțimii de bandiți.

— Dacă sunteți atât de mari și de duri, nu v-ar fi teamă să veniți aici sus și să dați mâna cu un predicator slăbănog, nu-i așa? încheie acesta.

Unii dintre ascultători au urcat, au dat mâna și apoi au căzut în genunchi chiar acolo, în stradă!

— Aceștia te fac de râs, Nicky! strigă cineva.

Reputația lui de stradă era amenințată. Nicky, împreună cu prietenul lui cel mai bun meraseră până în fața mulțimii, dar, când ajunsese la predicator, tânărul portorican nu îi întinse mâna – îl amenință că îl va ucide.

— Isus te iubește, spuse predicatorul, Isus te iubește.

Ziua următoare, David Wilkerson, predicatorul, îl găsi pe Nicky.

— Am venit să-ți spun doar că Isus te iubește. Te iubește cu adevărat.

Nicky Cruz îl putea lăsa lat cu un singur pumn, și amândoi știau asta.

— Într-o bună zi te vei opri din goana ta, spuse Wilkerson, și vei alerga la Isus.

Și așa a fost. Nicky s-a oprit din goana sa și a venit la Isus. Dar ce este și mai minunat e că Isus dorea ca Nicky să vină la El. Isus îl iubea pe Nicky Cruz, chiar dacă acesta făcuse lucruri atât de urâte, că nici nu se poate vorbi despre ele. Isus voia să îl ierte.

„Nu voi mai avea nevoie de asta, se gândi Nicky, în timp ce își îndesa jacheta Mau Mau într-o geantă. De acum, lucrurile vor sta altfel.”

Banda aștepta, aștepta să vadă ce se va întâmpla. Fuseseră cu toții prezenți când Nicky a afirmat în public că Îl va urma pe Isus.

— Bine, spuse șeful bandei Mau Mau, voi toți vă luați armele, pumnalele și cartușele și ne întâlnim în parcul Washington.

Membrii bandei se relaxară. Totul era ca de obicei.

— Vom merge până la secția de poliție și le vom preda pe toate.

Ei se uitară unii la alții, apoi la Nicky. Dar privirea lui era ca oțelul rece. Au făcut exact cum li se spusese, spre uimirea polițiștilor care credeau că e vorba de vreun tertip!

— Aș vrea să mergi la Școala Biblică, îi spuse David Wilkerson noului creștin, după ceva vreme. Asta te va scoate din New York, iar Dumnezeu are planuri cu tine la Școala Biblică.

— Școală! Nicky făcea alergie la acest cuvânt! Dar a mers, doar pentru a descoperi că era ca un pește pe uscat. Cunoștea foarte puțin limba engleză; fiind din Puerto Rico, era vorbitor nativ de spaniolă. Nu știa să se poarte. Și când i se spunea să facă ceva, instinctul lui imediat era să facă exact opusul. Încerca să se adapteze. Nicky chiar se străduia cu adevărat, dar era foarte greu. Totuși, Dumnezeu l-a ajutat și cel mai mult l-a ajutat prin faptul că a îngăduit ca Nicky să se îndrăgostească. Gloria era și ea la Școala Biblică și au pornit împreună să afle ce anume dorea Dumnezeu să facă cu viețile lor.

— Hei, David, rosti Nicky Cruz la telefon, am vești pentru tine.

David Wilkerson oftă. Era seară unde se afla Nicky, dar era miezul nopții la David!

— Nu poate aștepta până dimineată?

— Nu! Te-am sunat să-ți spun că voi veni să lucrez cu tine la vară.

Asta îl trezi pe David.

— Asta e grozav! E chiar minunat!

Și a fost. Câțiva din vechii prieteni din banda Mau Mau l-au recunoscut, deși acum era curat și purta haine diferite. Au ascultat ce avea de spus despre Isus și unii dintre ei s-au convertit.

Dacă la începutul verii, Nicky avusese vești pentru David, la sfârșitul verii, David avea vești pentru Nicky.

— Cineva mi-a dat bani ca să te trimit într-o călătorie acasă, la Puerto Rico, să îți vezi familia.

Nicky înghiți în gol. De când devenise creștin, își dorea mult să își revadă familia. Nu mai simțea pic de ură pentru ei. Călătoria a fost aranjată, iar el porni la drum. Când se afla în Puerto Rico, Nicky fu rugat să predice. Și la sfârșitul serviciului, când îi rugă pe cei care doreau să devină creștini să vină în față, însăși mama lui merse în față, îngenunche și îl rugă pe Isus să fie și Mântuitorul ei.

— Îmi place școala și mai mult anul acesta, îi spuse Nicky Gloriei, după ce s-a întors de la New York și din vizita făcută acasă. Acum, când știu că Dumnezeu mă poate folosi, înțeleg și eu rostul învățatului.

Din acest motiv, acel an școlar a trecut repede. Dar câteva luni mai târziu, când primi o scrisoare de la David Wilkerson, nu mai părea la fel.

— Gloria! țipă Nicky când o citi. David vrea să merg înapoi la New York când voi termina școala, la centrul

Teen Challenge, ca să lucrez cu bande și cu dependenți de droguri și cu bețivi, oameni exact așa cum eram eu înainte. Dar de data asta voi avea la mine o Biblie în locul armei sau al pumnalului.

Ea îi privea entuziasmul. „Da, se gândi ea, Nicky chiar a fost făcut pentru așa ceva. Asta e chiar slujba pentru care Dumnezeu l-a pregătit în toți acești ani.”

Nicky s-a mutat înapoi în New York și s-a căsătorit cu Gloria. Munca lor la *Teen Challenge* a fost grea. Ei se ocupau de cei mai răi dintre toți tinerii. Se întristau foarte tare când luptele dintre bande se lăsau cu crime, când copii mureau din cauza supradozelor de droguri, când unii se sinucideau. Dar aveau și mari bucurii atunci când unii din ei lăsau baltă drogurile, se lăsau de luptele de stradă, întorceau spatele vieții de vagabond și Îl urmau pe Isus.

Cultură generală: New York

New Yorkul se află pe coasta atlantică a Americii, la gura râului Hudson. Orice călător care intră sau iese din portul New York vede marea Stație a Libertății pe Insula Libertății. Această statuie, construită de F. A. Bartholdi, a fost dăruită Statelor Unite din partea Franței în anul 1886.

O altă caracteristică a orașului New York este o imensă colecție de zgărie-nori care se înalță peste Manhattan, în inima orașului.

Idee principală: Viața de familie a lui Nicky l-a învățat să urască, iar viața trăită ca vagabond a transformat acea ură în violență. Dragostea era ceva ce Nicky nu experimentase niciodată.

Poți să înveți din modul în care dragostea lui Isus a pătruns dincolo de ura din inima lui Nicky și astfel i-a transformat întreaga viață. Crede că dragostea lui Isus poate să facă acest lucru și astăzi!

Gândește: Poate ai și tu la școală un bătaș – cineva care este răzvrătit și nervos și îi rănește pe ceilalți fără să îi

pese. Gândește-te la ce impact ar fi dacă inima bătașului ar fi plină de iubire pentru Dumnezeu în loc de ura față de alții!

Începe să te rogi pentru acea persoană. Roagă-te ca Dumnezeu să îi schimbe pe bătași și crede că El poate face asta.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc că ne iubești atât de mult, încât ai murit pentru noi.

Ajută-mă ca să arăt iubirea Ta nu doar față de prietenii mei, ci și față de cei care simt că îmi sunt dușmani. Folosește-mă să le duc și lor mesajul iubirii și al iertării Tale. Amin.

Adoniram Judson

Doi purceluși fornăiau pe lângă picioarele băiatului în timp ce el goli resturile de mâncare din gălețușă în troacă. Apoi servitoarea turnă o căldare mult mai mare cu mâncare.

— Ascultă-i numai! spuse ea râzând, pe când ridica copilul afară din murdărie. Mă bucur că tu nu faci zgomot la fel ca ei atunci când mănânci!

Adoniram, băiețelul de trei ani, râse.

— Purcelușii vorbesc cu gura plină, zise el. Ei fac: „șlarp-șlarp”.

— Atunci cocoșelul cum face?

Copilul zâmbi cu gura până la urechi. Îi plăcea cocoșelul.

— Cuuu-cu-ri-guuuu! cântă el.

— Ești băiețel foarte deștept! spuse servitoarea, în timp ce călcau cu grijă prin noroiul din spatele casei și apoi în sus pe cărăruia ce ducea până la ușa bucătăriei.

— Stăpânul Adoniram cunoaște acum toate sunetele de animale, îi spuse servitoarea doamnei Judson, mama copilului.

Doamna Judson zâmbi.

— Și le pronunță pe toate cu accentul tău din Boston.

— E cel mai bun accent din toată America! spuse copila. Și e același accent pe care îl vor avea toți prietenii lui de la școală.

— În ceea ce privește școala, Adoniram, spuse mama lui, hai să mergem împreună până în salon. E ceva ce aș vrea să facem.

Doamna Judson se așază în balansoar, îl trase pe fiul ei pe genunchi și deschise Biblia cea mare.

Copilul era nedumerit.

— E ora de culcare? întrebă el, știind că întotdeauna mama sau tatăl lui îi citeau câte o povestire din Biblie înainte de culcare.

Zâmbind, doamna Judson îi explică faptul că ea citea din Biblie de mai multe ori și pe parcursul zilei, și înainte de culcare.

— Asta e bine, spuse Adoniram, pentru că nu mi-e somn. Apoi îi trecu un gând prin minte.

— Mamă, de ce tata trebuie să plece așa des?

— Trebuie să meargă să predice, îl lămuri ea, ca să le spună oamenilor despre Domnul Isus.

Adoniram știa ce înseamnă a predica, pentru că tatăl lui era pastor.

— Ai vrea să-i facem o surpriză tatăcului când se va întoarce săptămâna viitoare? îl întrebă doamna Judson pe băiețel.

— Ce surpriză?

Mama lui deschise Biblia.

— Să vedem dacă te putem învăța să citești de dragul tăticului tău.

Ea arătă cu degetul un cuvânt.

— Asta se citește „Isus”, iar cele patru litere sunt: I-S-U-S. Poți să găsești un alt loc unde scrie „Isus”?

Adoniram căută pe acea pagină.

— Acolo! strigă el triumfător, și acolo! Și acolo!

— Foarte bine! spuse mama lui râzând. Deja poți citi un cuvânt, și încă unul atât de important! Acum hai să găsim încă unul.

Ea puse degetul pe un cuvânt din pagină. Acest cuvânt se citește „Dumnezeu”, și literele sunt: D-U-M-N-E-Z-E-U. Unde mai vezi scris același cuvânt pe această pagină?

Îi luă ceva timp, dar băiețușul găsi cuvântul Dumnezeu.

— Îmi place jocul, spuse el.

O săptămână mai târziu, un băiețel foarte entuziasmat privea pe fereastră să-l vadă pe tatăl lui.

— Tăticule! Tăticule! strigă el, când îl văzu venind. Hai să vezi surpriza!

Pastorul Adoniram Judson, obosit de lunga sa călătorie, își dădu haina jos, se așeză pe un scaun și îl trase pe fiul său pe genunchi.

— Ai un tată foarte obosit, spuse el, dar tu mă compensezi. Ești așa plin de energie!

— Pot să-ți arăt surpriza mea? se rugă copilul. E în salon.

Adoniram îi spuse tatălui să se așeze la foc. Băiatul se așeză pe scăunelul său și mama îi întinse Biblia deschisă la locul anume pregătit. Apoi Adoniram Judson îi citi un întreg capitol tatălui său care nu își putea crede urechilor! Citea

cuvintele foarte încet, dar erau corecte. Numai când termină de citit, copilul își ridică privirea.

— De ce plângi, tăticule? întrebă el, mirat de reacția tatălui său.

Pastorul Adoniram Judson îl ridică pe fiul său pe genunchi și îl îmbrățișă strâns.

— Acestea nu sunt lacrimi de tristețe, lămuri el. Acestea sunt lacrimi de fericire, cu adevărat de fericire. Cine te-a învățat să citești Biblia?

Doamna Judson zâmbea larg.

— Mama m-a învățat, spuse copilul. Ea a spus că voi putea învăța să citesc un capitol când ai fost plecat timp de o săptămână, și așa am făcut.

— Și ai făcut din mine cel mai fericit tată din Boston. Și cel mai uimit. Ce băiat deștept ești! Și ce carte ar putea fi mai potrivită decât Biblia?

— E cartea mea cea mai preferată, spuse copilul, lovind cu mâna coperta ei de piele.

Pe când a mers la Școala Master Dodge, cândva în jurul anului 1786, el citise deja mare parte din Biblie.

— Haideti să ne jucăm de-a biserica, le sugeră Adoniram frățiorului și surioarei sale câțiva ani mai târziu, pe când erau destul de mari ca să se poată juca împreună. Mama lor zâmbi din locul ei de lângă foc.

Cei doi copii mai mici se așezară jos. Le plăcea jocul acesta pentru că asta însemna mult cântat zgomotos.

Adoniram își deschise Biblia la mijloc și citi: „Strâng Cuvântul Tău în inima mea.”

— Mamă, spuse el, de ce ar dori cineva să ascundă Cuvântul lui Dumnezeu, chiar și în inima lui?

Doamna Judson se gândi un moment.

— Asta nu înseamnă că e îndepărtat și uitat; înseamnă că îl iubești atât de mult, că îl înveți pe de rost și ți-l amintești. Înțelegi?

Băiatul încuviință, dar încă i se părea un lucru ciudat ca să ascunzi o Biblie.

Ani mai târziu, băiețașul căruia îi plăcea să se joace de-a predicatorul a devenit un predicator adevărat, și nu în America, ci în celălalt capăt al lumii, într-o țară budistă, Birmania. El și Ann, soția lui, erau misionari. Dar aveau probleme, mari probleme în Orașul de Aur al Birmaniei, pentru că birmanezii erau în conflict cu englezii.

— Situația devine disperată, spuse Adoniram. Rangoon a fost cucerit de englezi, iar noi suntem suspectați de a fi spioni.

— Dar noi nu suntem britanici! insistă Ann.

— Dar suntem albi, vorbim limba engleză și nu suntem budiști. Asta e mai mult decât suficient ca să ne facă suspecti.

Se auziră niște bătăi puternice în ușa casei de misiune. Adoniram se ridică să răspundă la ușă, dar se trezi izbit direct în față.

Fața lui Ann păli ca de moarte. Erau fețele-pătate!

— Ești arestat! i-au spus lui Judson, în timp ce îi legau coatele împreună la spate.

Ann se zbatu să ajungă la soțul ei, dar birmanezul creștin care locuia împreună cu ei o ținu să nu poată merge la el.

După ce Judson fu târât afară pe ușă, micul grup din casa misiunii rămase încremenit în tăcere. Apoi au năvălit întrebările:

- Unde îl duc?
- Îl vor tortura?
- Fețele-pătate ... sunt cei mai de temut dintre gardieni.
- Sunt cu toții niște foști criminali.
- Și încă mai sunt criminali.

Birmanezul creștin, primul om convertit de către Judson, i-a condus pe toți cei din grupuleț în rugăciune. În acea seară, Ann, cu ajutorul prietenilor ei, a ars toate hârtiile în limba engleză. Dar un morman mare de foi nu a fost ars; a fost îngropat în locul de sub casa misiunii.

— Închisoarea Morții! rosti Ann cu răsuflarea întretăiată. L-au dus pe Adoniram la Închisoarea Morții.

Se înfioră, gândindu-se la atâtea lucruri oribile care se petreceau acolo. Îndreptându-și spatele, îi privi pe prietenii ei.

— Trebuie să fim tari! spuse ea. Și trebuie să ducem mâncare la Închisoarea Morții în fiecare zi. Gardienii nu îi hrănesc pe prizonieri, așa că va trebui să o facem noi.

În fiecare zi, cineva ducea la închisoare orez împachetat în frunze, dar, de multe ori, nu îi spuneau lui Ann ce văzuseră și auziseră acolo. Prizonierii erau legați și atârnați cu capul în jos, ajungând pe jos doar cu umerii, toată noaptea. Erau bătuti și torturați în moduri îngrozitoare.

— Du-i asta lui Adoniram, îi spuse Ann prietenului lor birmanez într-o zi. Are nevoie de o pernă.

Îi dădu în mână o pernă dintr-un material maroniu. Nu era moale și pufoasă, ci tare și zgrunțuroasă. Iar când primi perna cea inconfortabilă, inima lui Adoniram se bucură chiar și în Închisoarea Morții.

La câteva luni după ce Adoniram fu închis, au primit niște vești înfricoșătoare.

— Nu mai sunt în Închisoarea Morții! spuse birmanezul creștin, când ajunse în fața ușii. Au fost mutați.

Un fior străbătu întreaga încăpere. Fuseseră mutați sau fuseseră ... ?

Ann, care de curând născuse un copil și era încă foarte slăbită, o vizită pe o doamnă foarte importantă care putea să îi spună dacă asta era o veste bună sau rea. Vestea nu era bună, dar era mai bună decât ar fi putut fi.

— Toți prizonierii albi au fost mutați la Amarapura, le spuse ea prietenilor ei când se întoarse. Va trebui să mergem acolo ca să le ducem de-ale gurii lui Adoniram și celorlalți.

Micul grup, din care făcea parte și micuța Maria, se adună grămadă și au fost duși cu o corabie la Amarapura, în apropierea căreia au găsit și prizonierii într-o închisoare dărăpănată.

— Perna, îi spuse Adoniram cu tristețe soției lui, nu am putut să-mi aduc și perna. Toată munca mea e pierdută, toți acești ani de muncă.

Numai Ann Judson a înțeles ce anume însemna acea pernă pentru el.

În acea noapte, Adoniram Judson se rugă fără încetare. Perna lui era pierdută. Iar el și colegii lui de suferință, ale

căror picioare fură din nou prinse în butuci, au fost atârnați din nou cu susul în jos, ajungând doar cu umerii pe pământ. Inima lui suspina în rugăciune pentru oamenii din Birmania.

Peste puțin timp, sosi un nou prizonier: o leoaică mare și înfometată într-o cușcă!

— Pentru ce e aici? întrebă șeful temnicerilor.

— Poate că prizonierii îi vor fi dați ca hrană, sugera un altul.

Și la fel au crezut toți prizonierii.

Lucrurile păreau să fi ajuns în punctul de unde nu putea fi mai rău, când s-au întâmplat două lucruri. Leoaica muri și soldații au venit cu vestea că prizonierii trebuiau să fie eliberați și duși înapoi în Orașul de Aur unde regele Birmaniei avea nevoie de ei pentru că erau vorbitori de limbă engleză. Războiul cu Anglia era sfârșit și acum avea nevoie de cineva care vorbea engleză ca să negocieze tratatul de pace.

Ce primire a avut jalnicul grupuleț când au ajuns înapoi la casa misiunii în Orașul de Aur.

— Cum se face că ești aici? îl întrebă domnul Judson pe un tânăr care părea că locuiește acolo. Tatăl lui, deși nu era misionar, fusese în închisoare împreună cu Judson.

Băiatul își spuse povestea și o sfârși spunând cum fusese la Închisoarea Morții ca să-l vadă pe tatăl său chiar în ziua când ei au fost duși de acolo. În întristarea lui, el căutase ceva care să-i amintească de tatăl său și găsisese perna domnului Judson. Și astfel îi descoperise secretul!

Adoniram Judson tradusese Noul Testament în limba birmaneză, iar când părea că s-ar putea ca traducerea să fie distrusă, Ann a îngropat-o în pământ. Apoi a săpat și a scos-o, a cusut-o într-o pernă și a trimis-o soțului ei în închisoare.

— Slavă Domnului! Adoniram, slăbit și cu puterile aproape sfârșite, aproape că dansa aducând mulțumiri lui Dumnezeu. Slavă Domnului!

Băiatul încă nu terminase de povestit.

— Când am văzut că e o carte, spuse el, am citit-o. Am citit totul despre Isus și am devenit creștin.

Adoniram Judson predicase Evanghelia în Birmania timp de mai mulți ani și numai unul sau doi oameni au acceptat credința. Dar Dumnezeu a folosit acest timp teribil în Închisoarea Morții ca să transforme un tânăr budist într-un credincios în Domnul Isus Cristos.

Cultură generală: Memoria

Cât de bună îți este memoria? Unor oameni li se pare ușor să își amintească unele lucruri imaginându-și-le cu ochii minții, ca și cum ar face o fotografie în minte. Alții au o bună memorie a sunetelor și a melodiilor. Unii încearcă să își amintească lucruri repetându-le încet pentru ei înșiși.

Oricât de slabă ar fi memoria ta, poți recupera asta dacă ascuți cu atenție ceea ce vrei să ții minte și repeți acel lucru de multe-multe ori.

Idee principală: Ani mai târziu, aflându-se într-o închisoare birmaneză, Adoniram Îi mulțumea lui Dumnezeu că învățase atâtea versete biblice pe de rost când era copil. Știa că aceste versete erau stocate în memoria lui pentru totdeauna și îl vor ajuta să treacă cu bine prin încercările grele.

Învată de la Adoniram să îți găsești plăcerea în Cuvântul Domnului și încearcă să înveți pe de rost niște versete-cheie. Nu știi niciodată când s-ar putea să ai nevoie de ele!

Gândește: Știi că și astăzi sunt mulți creștini închiși în închisoare datorită credinței lor? Mulțumește-I lui Dumnezeu pentru libertatea pe care o avem de a ne închina Lui și de a trăi ca creștini.

Nu uita să te rogi pentru acei care și-au pierdut libertatea și care își pun viețile în pericol pentru dragostea lor pentru Isus.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc pentru Cuvântul Tău și pentru tot ce pot învăța din el. Ajută-mă să-l prețuiesc mai mult.

Te rog fii aproape de creștinii din toată lumea care sunt în închisoare datorită iubirii lor pentru Tine. Binecuvântează-i într-un mod deosebit cu prezența Ta și cu grija Ta.

George Müller

George mergea cu pași apăsăți prin cameră, abia abținându-se să nu lovească în piciorul mesei pe lângă care tocmai trecuse. Era într-o dispoziție foarte proastă, și nu se străduia deloc să ascundă acest lucru.

— Vreau să merg afară să joc fotbal, bombăni băiatul.
Tatăl lui George îi aruncă o privire severă:

— Ești liber să mergi afară după ce îți termini treburile.
Fiul său bătu din picior.

— Nu e corect! se împotrivi el. Niciunul dintre prietenii mei nu trebuie să scrie cum își cheltuiesc banii de buzunar.
Herr Müller se înfurie.

— Stai jos și faci cum îți spun. Și eu spun că trebuie să ții evidența la fiecare bănuț pe care îl primești. Mă întorc în cinci minute să văd ce-ai făcut.

Herr Müller închise ușa în urma lui.

George își luă carnetelul și făcu o strâmbătură. Apoi începu să noteze tot ce cheltuisese în acea săptămână din banii lui de buzunar cumpărând un creion, o radieră și un carnetel.

Băiatul se lăsă pe spate și zâmbi larg. „Nu va afla niciodată că, de fapt, am pierdut banii la un pariu.”

Se auzi clanta ușii și *Herr Müller* reveni în încăpere. George îi întinse tatălui carnetelul.

— Asta e bine, îi spuse el fiului său. Mă bucur că nu îți cheltui banii aiurea. Știi, continuă el, pentru că sunt perceptor al guvernului Prusiei, cunosc multe despre ce fac oamenii cu banii. Și aceștia îi dau în mare parte pe nimicuri. Ei cred că eu nu știu acest lucru, dar știu foarte bine.

— Acum pot să plec la joacă? întrebă băiatul.

Nu mai voia să audă nimic despre munca tatălui lui, și nici despre bani.

„Mi-e așa poftă de niște dulciuri, se gândea George ziua următoare, dar nu mai am bani pentru că am pierdut banii pentru săptămâna aceasta la acel pariu!”

Apoi ochii îi căzură pe banii adunați de tatăl lui prin taxe. Se aflau într-o casetă cu încuietoare, dar cheia se afla în ea. Uitându-se în jur să se asigure că nu vine nimeni, el deschise caseta și luă niște bani.

„Dare unde să îi pun?” se întrebă el. Apoi îi veni o idee. Își scoase pantoful, strecură monedele înăuntru și apoi se încălță înapoi. A terminat exact la țanc pentru că tatăl lui intră în cameră.

Herr Müller se așeză la birou, deschise caseta cu bani și începu să îi numere. George se îndreptă încet spre ușă.

— Vîno aici! se răsti tatăl lui.

Băiatul de nouă ani făcu așa cum i s-a spus.

— Ai luat cumva ceva din această casetă?

George se strădui să pară șocat.

— Eu! exclamă el. Nici nu m-am apropiat de ea!

— Dă-ți jos haina! spuse Herr Müller hotărât.

George ascultă.

Tatăl lui căută în toate buzunarele, dar nu găsi niciun ban acolo. Apoi îl căută pe George, dar tot nu găsi nimic.

— Acum descaltă-te, îi spuse băiatului.

George își scoase pantofii cu mare-mare grijă.

— Ce-a fost asta? întrebă bărbatul, când auzi clinchetul făcut de monede.

Băiatul se lăsă în jos ferindu-se de palma tatălui său. Dar nu reuși să o facă suficient de repede.

— Am lăsat cheia aici intenționat, spuse Herr Müller, pentru că eram aproape sigur că furi de la mine și voiam să verific încă o dată. Să nu mai faci așa ceva niciodată! E un lucru groaznic atunci când un tată nu poate avea încredere în fiul lui în privința banilor.

În loc să se învețe minte, George mergea din rău în mai rău. A plecat de acasă cât de devreme a putut, a intrat într-un anturaj prost și, pe când avea șaisprezece ani, în 1821, a intrat în închisoare pentru fapte murdare. A încercat de câteva ori să fie mai bun, dar mergea prost întotdeauna și de fiecare dată sfârșea mai rău ca niciodată. Peste ceva vreme, un prieten de-al lui George deveni creștin. În starea nenorocită în care era, George l-a întrebat pe prietenul lui

dacă l-ar putea însoți când merge la o adunare a creștinilor acasă la *Herr Wagner*.

— Intrați, spuse *Herr Wagner*, deschizând ușa larg. Bine ați venit în casa mea și în inima mea.

Celălalt băiat porni primul, pentru că știa drumul.

„O primire călduroasă”, gândi George, în timp ce își dădea jos haina. Începu să se simtă mai în largul lui în încăperea plină de oameni.

„Pentru Dumnezeu! Ce face asta?” se întrebă Müller.

Ei tocmai cântaseră un imn și acum unul din ei a îngenunchat și se ruga. George nu mai văzuse niciodată așa ceva! Pe atunci, în Prusia oamenii se rugau rugăciuni din cărți. Nimeni nu își făcea rugăciunile în public. Nu se auzise de așa ceva.

Müller se uită la omul îngenunchat și ascultă.

„E ca și cum ar vorbi unui rege”, se gândi.

După rugăciune, bărbatul citi din Biblie și apoi ținu o predică. George era uimit! Omul acela încălca legea! Doar persoanele ordinate de către Biserică aveau voie să predice. Tânărul era atât de șocat de ceea ce vedea, încât ascultă fiecare cuvânt care era rostit.

La acea întâlnire, ceva s-a întâmplat în inima lui George. Nu doar că a întâlnit bărbați și femei care erau prieteni cu Isus, ci l-a întâlnit pe Domnul Isus Însuși. Deși nu l-a văzut cu ochii, și nici nu l-a auzit vorbind, inima lui știa că Dumnezeu era prezent în acea încăpere. Înainte de a părăsi adunarea de la *Herr Wagner*, Îl rugă pe Dumnezeu să îi ierte păcatele.

— Te provoc la un concurs de băut, îi spuse lui George unul din prietenii lui câteva zile mai târziu.

George se uită la grupul de băieți. Erau cu toții băutori de alcool și jucători de jocuri de noroc, exact cum fusese și el.

— Nu, spuse el, nu vin. Acum sunt creștin.

Toți băieții au rămas muți. Apoi unul din ei rânji disprețuitor.

— Creștin! Vom vedea noi. Pun pariu că mâine ești înapoi în bar.

Se întoarseră și se îndepărtară țanțoși, lăsându-l pe George uitându-se la spatele lor. Nu se duse după ei în acea zi, și nici în vreo altă zi.

— E nevoie de misionari, spuse un predicator într-o zi, când Müller merse din nou la adunarea din casa lui Herr Wagner. E nevoie de misionari care să le vorbească și altora despre Domnul Isus.

George se holba la acel om. „Misionar? se gândi el. Mă întreb dacă ...”

Într-adevăr, Dumnezeu l-a chemat pe George Müller să fie misionar. Din acest motiv s-a mutat la Londra, unde a lucrat pentru un timp cu evreii. Și tot în Anglia a întâlnit-o pe tânăra cu care s-a și căsătorit. În cele din urmă, familia Müller și Henry Craik, prietenul lui George, s-au mutat la Bristol ca să fie pastori asociați la o biserică de acolo. Dar curând după ce ajunseră, orașul a fost lovit de holeră și mulți oameni au murit, sute de copii rămânând înfometați

și fără un adăpost deasupra capului. George și Henry au înființat un mic orfelinat, apoi un altul, apoi un al treilea.

Câțiva ani mai târziu, Dumnezeu i-a călăuzit să construiască un nou cămin foarte mare în afara orașului, la Ashley Down. În mod surprinzător, a fost construit și un al doilea cămin acolo, apoi și un al treilea! În timp, Müller și Craik au muncit împreună și au reușit să asigure un cămin, hrană, îmbrăcăminte și educație peste mai mult de două mii de copii. Nici măcar o dată nu au cerut vreun bănuț de la cineva. Aduceau toate nevoile înaintea lui Dumnezeu prin rugăciune și primeau răspunsuri spectaculoase.

Într-o zi, supraveghetoarea de la casa de copii veni la Müller.

— Nu am bani pentru laptele de care avem nevoie, explică ea.

George luă caseta cu bani din biroul lui și numără conținutul ei. Lipseau doi penny din suma de care avea nevoie.

— Haideți să ne rugăm pentru asta, spuse el.

S-au rugat Domnului ca să le asigure banii pentru laptele copiilor. Când George deschise ușa ca să iasă supraveghetoarea, dădu de o femeie sărmană care stătea acolo.

— Nu prea am mulți bani, spuse ea, dar Domnul m-a călăuzit să vă aduc ceva.

Ea îi întinse doi penny – exact atât cât le mai lipsea pentru lapte.

Trecuse ceva timp, iar copiii se gândeau că e doar o zi obișnuită. Dar nu era așa. Și-au făcut temele și și-au terminat toate celelalte îndatoriri, fără să știe că nu aveau mâncare suficientă pentru cină. Îngrijitorii căminului știau acest lucru, așa cum știau și că nu aveau bani să cumpere cele necesare. Se apropia momentul mesei de seară. Copiii se pregăteau pentru masă, iar îngrijitorii se rugau din toată inima. Și Dumnezeu le-a ascultat rugăciunile. Chiar în momentul când se pregăteau să se roage înainte de masă, brutarul sosi la ușă și întrebă dacă aveau nevoie de niște pâine! Făcuse mai multă decât avea nevoie, așa că avea destulă de dat. Copiii au mulțumit pentru masă ca de obicei și și-au mâncat mâncarea, fără să se gândească vreodată că Dumnezeu le-a dăruit mâncarea în ultimul moment. În toți anii în care a funcționat căminul, niciodată nu a rămas vreun copil flămând.

— Boilerul de la încălzire nu merge, i se plânse lui George un lucrător care dădea ajutor la cămin, într-o zi de iarnă. E vorba de o scurgere gravă.

— Dar e atât de frig, nu putem lăsa copiii să înghețe, îi spuse Müller omului. Cât de mult ar dura să luăm un alt boiler nou?

— O lună, veni răspunsul.

George și soția lui s-au rugat pentru această problemă și au simțit că ar trebui să cheme pe altcineva să verifice întreaga situație. Însă asta însemna să scoată boilerul și astfel copiii ar răci.

— Ne vom ruga ca Dumnezeu să schimbe acest vânt nordic rece cu un vânt sudic, mai cald, în ziua în care vom

lua boilerul de aici, au căzut ei de acord. Și aceasta a fost rugăciunea lor.

În ziua în care au venit muncitorii, vântul rece se schimbă într-un vânt sudic care suflă blând și cald. Ziua următoare, a revenit frigul!

— De unde vin atâția bani ca să funcționeze aceste cămine imense pline de copii? Întrebă odată un oaspete la Ashley Down.

— De la Domnul, răspunse George Müller.

Musafirul era nedumerit:

— Ce vrei să spui cu asta?

George se ridică, se apropie de fereastră și privi afară. Copiii se jucau, erau cu sutele. Fiecare din ei avea îmbrăcăminte și încălțăminte îngrijite și de bună calitate. Fetele aveau părul aranjat frumos. Și aveau mingi cu care să se joace fotbal și păpuși pe care să le legene.

— Vreau să spun că Domnul ne poartă de grijă cu fiecare penny de care avem nevoie. Nu primim donații și nu acceptăm împrumuturi. Nu trimitem scrisori prin care să cerșim bani și nu facem apeluri pentru fonduri. Nu le spunem oamenilor de ce avem nevoie, și nici că avem facturi de plătit.

Oaspetele privea fața lui Müller în timp ce acesta vorbea. Cu toate că avea optzeci de ani, arăta la fel de entuziasmat ca și un copil.

— Iată cum procedăm: Ne plecăm pe genunchi și Îi spunem Domnului tot ce avem nevoie, iar El niciodată –

absolut niciodată – nu a întârziat să ne răspundă. Primim daruri de mâncare și stofe pentru haine. Unii oameni vin la ușă și ne dăruiesc câțiva penny, iar alții vin cu sute de lire. În toți acești ani de când funcționează căminele, am primit în bani sau prin alte produse mai bine de un milion de lire. Și ține cont, niciodată nu am cerut vreun penny.

— Herr Müller, spuse musafirul, aceasta e o poveste extraordinară. Dar pot să mai întreb un ultim lucru?

Bătrânul aprobă din cap zâmbind.

— Care e acela?

— Ce pregătire ați avut înainte de a fi un slujitor al Domnului? Ați fost contabil? Se vede că sunteți tare talentat la a lucra cu banii.

George Müller se întrebă cât de mult ar trebui să îi spună acestui om, apoi se hotărî să îi povestească totul.

— Pregătirea mea în contabilitate a fost îndeplinită de către tatăl meu înainte de a împlini eu zece ani. Cât despre a fi talentat la bani, înainte de a fi creștin, eram un mic hoț talentat.

Cultură generală: Napoleon

Napoleon a fost un soldat corsican (cunoscut ca Napoleon Bonaparte) care a devenit împăratul Franței în anul 1804, cu un an înainte de a se naște George.

Napoleon porni într-o expediție de cucerire a Europei, dar, după victoriile de la Austerlitz și Jena, a făcut greșeala fatală de a invadea Rusia în anul 1812. A ajuns la Moscova, dar a pierdut foarte mulți soldați din cauza gerului întâpător al iernii.

În anul 1813, Napoleon a fost învins și în anul următor a abdicat. După ce se întorsese la tronul Franței pentru o sută de zile în 1815, Napoleon a avut o înfrângere definitivă în bătălia de la Waterloo. Și-a petrecut tot restul vieții în exil.

Idee principală: George depindea în totalitate de Dumnezeu. El știa că dacă Îi împărtășește lui Dumnezeu toate nevoile lui, putea fi sigur că totul va fi sub control. Avea încredere deplină în Dumnezeu și Domnul nu l-a dezamăgit niciodată.

Învăță de la George care Îi încredința lui Dumnezeu toate nevoile sale prin rugăciune și ai încredere că Dumnezeu îți va purta și ție de grijă.

Gândește: Când te rogi, adu-ți aminte să:

- Îi mulțumești lui Dumnezeu pentru tot ceea ce ți-a dăruit.
- Îi spui de ceea ce ai nevoie, nu ceea ce îți dorești tu. E o diferență!
- aduci laude Domnului atunci când nevoile îți sunt îndeplinite.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc pentru modul în care mi-ai purtat de grijă până acum.

Ajută-mă să mă încred mai mult în Tine și să-Ți aduc întotdeauna Ție toate nevoile mele. Fă-mă mai dependent(ă) de Tine cu fiecare zi mai mult. Amin.

Luis Palau

Luis și Matil, sora lui, se ghemuiră sub bucata de pânză ce acoperea sacii de ciment ai tatălui.

— Ce e asta?! sări Luis.

— Șșș ..., șopti Matil. E cureaua tatălui. O încasăm noi acum!

Cei doi se cuibăriră unul lângă celălalt. Înainte li se păruse un joc bun ca să pretindă că fug de acasă. Dar totul se strică. Știa amândoi ce însemna sunetul curelei tatălui lor.

— Voi doi, ieșiți de acolo! se auzi vocea domnului Palau chiar deasupra capetelor lor.

Mai întâi se târî afară Luis, plin de praf și cu o mutră plouată. Apoi ieși și Matil, căreia îi curgeau deja lacrimile.

— Aplecați-vă, porunci tatăl lor. Și amândoi au ascultat.

În acea seară, ceaiul nu a fost prea reconfortant din două motive: rugăciunea lungă a domnului Palau dinainte de a mânca păru să aibă de-a face mai mult cu a cere iertare pentru păcate decât cu a mulțumi lui Dumnezeu pentru ceai; și în al doilea rând, poziția șezândă nu era deloc confortabilă pentru cei doi copii.

Deși domnul Palau era exigent, el își iubea copiii, iar ei știau acest lucru. Unul din lucrurile care îi plăceau foarte mult micului Luis era să se furișeze dimineața devreme în biroul tatălui său. Știa că îl găsește acolo, înfășurat bine într-un poncho pentru a-i ține de cald în răcoarea dimineții argentinene, rugându-se. Lui Luis îi plăcea să îl asculte pe tatăl său rugându-se pentru el și pentru restul familiei. Ceva îi spunea că atât timp cât tatăl său va sta înfășurat în ponchoul lui și rugându-se în fiecare dimineață, totul va fi bine. Putea să fie certat, putea lua și bătaie cu cureava tatălui său dacă era mai neastâmpărat, dar totul se va sfârși cu bine.

— Acum, că ai împlinit șapte ani, îi spuse domnul Palau fiului său, ești destul de mare ca să mergi la internat la școală. Ce părere ai?

Luis nu știa la ce să se gândească. Va trebui să stea cu alți băieți în cameră. Îi va fi dor de familie.

— Acolo vor fi și oștețe în miezul nopții? întrebă el.

Tatăl lui îi răspunse râzând:

— S-ar putea să fie câteodată.

— Va fi minunat! se entuziasmă băiatul, încercând să arate cât mai încântat. Dar îmi va fi dor de tine.

— Și nouă ne va fi dor de tine, băiete, spuse domnul Palau, îmbrățișându-l. Dar noi ne vom ruga pentru tine, iar tu te vei ruga pentru noi. Dumnezeu ne va păstra uniți.

„Dragă mami și tati, scria Luis, după câteva zile de când se afla la internat. Mi-e dor de voi. Aseară am plâns sub

pătură. Vă rog lăsați-mă să vin acasă!” Apoi rupse pagina din caiet și începu să scrie din nou: „Dragă mami și tati, stau în aceeași cameră împreună cu alți băieți. Unii dintre ei sunt de treabă și o să mă împrietenesc cu ei. Vă rog să îmi scrieți și v-aș ruga să îmi trimiteți pachet.”

Curând, Luis se obișnuie cu viața de internat și începu chiar să îi placă. Mergea acasă câte un weekend în fiecare lună. Și așa și-a petrecut el viața timp de aproape trei ani.

— Luis, ai un mesaj, îi spuse un profesor băiatului, care pe atunci avea zece ani. Vino la telefon, te rog!

— Luis! spuse o voce. Sunt bunica ta. Am vești pentru tine: tatăl tău e foarte bolnav și trebuie să ne rugăm pentru el.

Băiatul simți deodată că se rotește totul cu el și i se făcu rău. Dacă era ceva grav? Dacă tatăl său se simțea într-adevăr rău? Dacă murea?

— Îți voi cumpăra un bilet de tren, continuă bunica. Iar mâine vei merge acasă. Mama ta vrea să fii acasă.

Luis nu prea dormi în noaptea aceea. Se răsuci și se învârti toată noaptea, gândindu-se la tatăl său.

Călătoria cu trenul spre casă dură trei ore, dar pentru Luis păru o veșnicie. „Mai repede, mai repede, îi spunea trenului. Du-mă acasă. Trebuie să fiu acasă.”

În cele din urmă, trenul opri în gară și băiatul sări jos și o luă la goană spre casă. Teama îl îndemna să alerge spre casă, și tot teama îl făcea să își dorească să nu ajungă acasă deloc.

— De ce îngăduie Dumnezeu asta? o auzi el pe mătușa lui spunând când ajunse la ușă.

Apoi o altă voce:

— Atâția copilași rămași fără tată ...

Deodată, Luis simți ca și cum inima lui nu mai era la locul ei. Simțea doar un gol imens înăuntrul lui. Gonind printre rudele care încercau să îl prindă, băiatul nu se opri decât atunci când ajunse lângă tatăl său, întins pe pat, mort.

Era în anul 1944. Luis avea zece ani, dar deveni dintr-odată bărbat, un mic bărbat cu o inimă frântă.

Acel Luis Palau care plecă să înceapă liceul la un alt internat, câteva luni mai târziu, era unul foarte trist. Și nici primul său an acolo nu a fost unul prea fericit.

„Știu că tăticul meu e în cer, își spunea el să se îmbărbăteze. Dar nu știu dacă voi merge și eu acolo.” Se afla într-o mare confuzie, neștiind ce să creadă. Seara, în patul lui, încerca uneori să pună în cuvinte ceea ce se întâmpla în inima lui.

„Vreau să fiu creștin, dar mie îmi plac unele lucruri care nu ar trebui să îi placă unui creștin. Vreau să merg în cer să fiu cu tatăl meu, dar nu știu dacă vreau să fiu diferit de prietenii mei.” Din când în când, se întâmpla să adoarmă rostind mereu: „Nu știu ce vreau. Pur și simplu nu știu.”

La sfârșitul primului an de liceu, Luis participă la o tabără creștină, unde descoperi că Isus era Cel de care avea nevoie și Cel pe care Îl dorea. Când se întoarse acasă la sfârșitul taberei, se duse cu vestea cea bună pentru mama lui: era creștin.

— Luis! spuse ea, îmbrățișându-l destul de tare încât să îi taie răsufarea. Luis, nu am mai fost atât de fericită de

la moartea tatălui tău încoace. Lacrimile îi curgeau șiroaie, lacrimi de adevărată fericire. M-ai făcut cea mai fericită mamă din Argentina!

După aceea, în viața lui Luis au avut loc multe suferințe și coborâșuri, dar Dumnezeu avea un plan pentru el. Și când Dumnezeu are un plan, El îl și duce la îndeplinire întocmai.

Când avea puțin peste douăzeci de ani, Luis Palau era predicator, dar își dădu seama cât de puțini oameni merg la biserică față de cei care nu merg.

— De ce nu putem închiria un stadion sportiv și să-l umplem cu oameni? îi întrebă el pe prietenii lui creștini.

— Pentru că ei ar veni îndată la un joc de baseball, dar nu și pentru predică, răspunse unul din ei.

Luis nu se lăsă.

— Oamenii merg să-l asculte pe Billy Graham ... cu sutele de mii. Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât sunt mai conștienți că așa poți ajunge la inima lor. Lumea nu vine la biserică, dar s-ar putea să vină pe un stadion.

— Numai despre asta vorbești, Luis, se plânse un prieten. Îți pui ținte prea înalte.

Luis Palau îl privi țintă în ochi.

— Vrei să-mi spui tu că Dumnezeu nu e în stare să facă așa ceva?

La asta rămase fără replică.

— Îmbrățișează-mă, fiule, oftă doamna Palau, când sosi momentul să își ia rămas-bun unul de la celălalt.

— Mă duc doar în America la școala biblică, spuse el, strângând-o tare în brațe. Nu e chiar spațiul cosmic.

Și pe când se afla în America, se căsătorii cu Pat și s-au hotărât să Îl slujească pe Dumnezeu împreună pentru tot restul vieții.

În anii ce au urmat, visul lui Luis ce însemna mulțimi uriașe de oameni adunându-se ca să audă cuvântul Evangheliei începea să devină realitate. Iar când începu să predice, după cum se estimează, mai mult de șase sute de mii de oameni au spus că doresc să devină creștini în cadrul cruciadelor de evanghelizare organizate de Luis.

Palau nu numai că le vorbea oamenilor la întâlnirile masive ce aveau loc, dar și participa regulat la emisiuni live la radio sau la televizor. Într-o dimineață, după o emisiune televizată, trei persoane au venit la ușă.

— Intrați? îi întrebă Luis pe cei doi bărbați bine-făcuți și pe femeia care era cu ei.

Femeia intră.

— Unul din ei va sta la ușă, iar celălalt va sta la poartă, anunță ea.

Înainte de a se așeza, ea se uită prin toate cotloanele încăperii și verifică până și sub un tablou! Pe neașteptate, dădu drumul unui torent de douăzeci de minute de vorbe acuza-toare la adresa creștinismului. Luis se uita la ea în timp ce turuia, dar mai mult se ruga decât asculta cuvintele ei teribile.

— Cu ce vă pot ajuta? întrebă el într-un sfârșit, când ea se opri pentru a trage aer.

Femeia se prăbuși pe scaun, izbucnind deodată într-un plâns cu sughituri.

— Ești prima persoană care s-a oferit vreodată să mă ajute, se văită ea.

Luis zâmbi blând.

— Cum vă numiți?

— De ce vrei să-mi știi numele? se oțărî ea.

— Doar pentru că nu știu cum să vă spun.

Ea se mai relaxă puțin și își spuse numele. În acel moment, Palau își dădu seama că acea doamnă făcea parte dintr-o familie de bogătași.

— Sunt comunistă, începu ea. Nu cred în Dumnezeu. Însă vreau să îți spun povestea mea. Am fugit dintr-o familie religioasă, apoi m-am căsătorit și am divorțat de trei ori. După ce am ajuns o lideră a comuniștilor, am început să organizez rebeliuni cu studenții, demonstrații și răscoale.

Aproape trei ore mai târziu ea își continua povestirea în forță, apoi, dintr-odată, la fel de brusc precum începuse, se opri.

— Presupunând că ar fi un Dumnezeu, și nu spun că există, I-ar păsa Lui de o femeie ca mine? întrebă ea după o pauză.

Luis își deschise Biblia.

— Nu cred ce spune Biblia, se repezi ea.

— Dacă presupui că ar exista Dumnezeu, spuse Palau repede, atunci hai să presupunem că acesta este Cuvântul Său. Aici spune că Dumnezeu nu Își mai aduce aminte de păcatele celor care cred în El.

— Dar eu am comis adulter. Am fost căsătorită de trei ori.

Cu voce scăzută, Luis repetă același lucru:

— Dumnezeu nu Își mai aduce aminte de păcatele lor.

— Am înjunghiat un tovarăș de-al meu, care mai târziu s-a sinucis.

— Dumnezeu nu Își mai aduce aminte de păcatele lor.

— Am inițiat revolte în care mulți oameni au fost uciși.

— Dumnezeu nu Își mai aduce aminte de păcatele lor.

De șaptesprezece ori, femeia continuă să spună ce fapte groaznice făcuse. Și tot de șaptesprezece ori, Luis îi aminti că Dumnezeu nu Își va mai aduce aminte de păcatele ei dacă va crede în El.

În cele din urmă, ea oftă.

— Ei bine, spuse ea, va fi o minune dacă mă va putea ierta și pe mine.

Și cu asta, femeia plecă împreună cu bodyguardii ei.

Două luni mai târziu, Luis trecu din nou prin orașul acelei femei și îi făcu o vizită. Când ea deschise ușa, Luis fu șocat de ceea ce văzu. Stătea în fața lui, acoperită de vânătăi și cu câțiva dinți lipsă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el cu răsuflarea întretăiată.

Femeia îi explică:

— Nu mai sunt atee, spuse ea. Cred în Isus. Dar când le-am spus acest lucru și tovarășilor mei și când am ieșit din partid, ei au încercat să mă calce cu un jeep, apoi m-au atacat și mi-au stâlcit fața până ce am rămas inconștientă.

La câteva luni după atacul acestei femei, era plănuită o revoluție comunistă. În dimineața în care trebuia să înceapă

revoluția, liderul de partid a venit să vorbească cu ea, cu doar câteva ore înainte de momentul programat de comuniști când acesta va prelua conducerea asupra Ecuadorului.

— De ce te-ai creștinat? întrebă el.

Femeia îi explică modul în care Isus îi schimbase viața.

— Și eu am ascultat acel program la radio, spuse el. Și aproape că m-a făcut să cred în Dumnezeu.

— De ce să nu crezi? îi sugeră femeia. Ce-ar fi să te mai gândești la asta?

Și așa a făcut.

Mai târziu după acea dimineață, ceea ce trebuia să fie o revoluție sfârși într-un haos, iar Ecuadorul a fost salvat de la o adevărată baie de sânge.

A deveni creștin înseamnă schimbare. Toți cei care s-au creștinat prin intermediul cruciadelor de evanghelizare susținute de Luis Palau și-au schimbat inimile. Unii dintre ei și-au schimbat modul de viață, alții și-au schimbat idealurile și ambițiile. Și doar câțiva, ca acea femeie, au schimbat viitorul unei întregi națiuni.

Cultură generală: Ecuador

Ecuador este o țară în care sunt vulcani imenși, văi adânci, țărmuri mlăștinoase și o mulțime de animale și plante exotice.

Acolo se găsesc păsărele colibri, cintezoii minunat colorați, papagali, tot felul de vrăbiuțe și alte păsărele. Între animalele de munte se găsesc și alpaca și lama. În selve, trăiesc maimuțe, tapiri, jaguari, pume, caimani și șerpi boa constrictori, iar în râurile montane înoată pești ciudați ca somnul cu scut și alți pești viu colorați.

Idee principală: Inima lui Luis a fost frântă când tatăl lui a murit. Dacă tatăl lui era în cer, Luis voia să fie sigur că va ajunge și el acolo. Deși se gândea la ce vor crede prietenii lui despre el, Luis știa că avea nevoie de Isus în viața lui.

Învață din modul în care Luis nu a mers pur și simplu unde mergea turma. În calitate de creștin, el va fi diferit de toți prietenii lui, dar Îl va avea pe Isus ca cel mai bun prieten – pentru totdeauna!

Gândește: Dumnezeu nu Își mai aduce aminte de păcatele celor care își pun încrederea în El.

Parcă noi nu iertăm așa ușor pe cei care ne dezamăgesc, nu-i așa? Uneori ne simțim chiar bine să îi mai amintim acelei persoane ceea ce a greșit. Ne face să avem o părere mai bună despre noi înșine!

Roagă-L pe Dumnezeu să îți schimbe inima în așa fel încât să nu mai porți pică și să fii gata să ierți.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc că îmi spui încă o dată că Tu nu Îți mai aduci aminte de păcatele celor care se încred în Tine.

Îndepărtează orice amărăciune din inima mea pe care o am față de oamenii care m-au rănit. Ajută-mă ca, în schimb, să îi iert. Amin.

Test

Cât de mult îți aduci aminte
despre cei zece băieți
care au schimbat lumea?

Încearcă să răspunzi la următoarele întrebări
și vei afla ...

FRATELE ANDREI

1. Ce fel de lovitură l-a lăsat pe fratele Andrei infirm?
2. Cu ce făcea fratele Andrei contrabandă în spatele Cortinei de Fier?
3. Care zid s-a prăbușit când s-a sfârșit comunismul în Europa de Est?

JOHN NEWTON

4. Cum făceau uneori primarii orașelor-porturi ca să alimenteze trupele de forță cu oamenii de care aveau nevoie?
5. John Newton a părăsit marina militară și s-a îmbarcat pe o corabie de negustorie, Pegasus. Cu ce era încărcată corabia?
6. Ce meserie a îmbrățișat John când a terminat cu viața pe mare?

BILLY GRAHAM

7. Ce război s-a încheiat în anul în care s-a născut Billy Graham?
8. Unde a plecat Billy Graham când avea vârsta de nouăsprezece ani?
9. Din ce cauză a fost bulversată America în anii '60?

ERIC LIDDELL

10. Eric Liddell a alergat la Jocurile Olimpice în anul 1924. Unde s-au ținut?

11. În ce țară a fost misionar tatăl lui Eric?
12. La ce cursă a câștigat Eric medalia de aur?

WILLIAM CAREY

13. Ce a făcut William Carey când a plecat de la școală?
14. Ce a folosit William Carey pe post de glob pământesc?
15. William a muncit pe o moșie care producea o vopsea purpurie. Cum se numea acea vopsea?

DAVID LIVINGSTONE

16. Unde a muncit David Livingstone pe când era un băiețandru?
17. David a fost misionar în Africa, dar unde a intenționat el să meargă prima dată?
18. De la ce ziar era domnul Stanley, cel care a fost trimis în Africa să îl găsească pe Livingstone?

NICKY CRUZ

19. De unde era Nicky Cruz?
20. Cum se numea banda din New York căreia i s-a alăturat Nicky?
21. Cine, din familia lui Nicky, a devenit creștin în urma primei predici a lui Nicky în Puerto Rico?

ADONIRAM JUDSON

22. Unde a mers Adoniram Judson ca misionar?
23. Ce se ascundea în perna lui Adoniram?

24. Cum se numea închisoarea în care a fost ținut Judon Adoniram?

GEORGE MÜLLER

25. Unde a ascuns George Müller banii furati de la tatăl său?
 26. În care oraș din Anglia a înființat George orfelinele?
 27. Cum se numea noul orfelinat mare care a fost deschis la periferia orașului?

LUIS PALAU

28. De unde era Luis Palau?
 29. Câți ani avea Luis când a murit tatăl său?
 30. În ce țară a fost împiedicată o revoluție comunistă datorită unei femei care a ajuns să creadă în Isus în urma unei discuții cu Luis?

Cât de bine te-ai descurcat?
 Întoarce pagina și vei vedea ...

Răspunsuri

1. Un glonte a trecut prin glezna lui Andrei.
2. Biblii, cărți și broșuri creștine.
3. Zidul Berlinului.
4. Goleau închisorile.
5. Cu sclavi.
6. Pastor.
7. Primul Război Mondial.
8. La școala biblică.
9. Din cauze rasiste.
10. La Paris.
11. În China.
12. La cursa de 400 m.
13. Era cizmar.
14. O minge umflată de piele.
15. Indigo.
16. La o fabrică de bumbac.
17. În China.
18. The New York Herald.
19. Din Puerto Rico.
20. Mau Mau.
21. Mama lui.
22. În Birmania.
23. Noul Testament în limba birmaneză.
24. Închisoarea Morții.

- 25. În pantof.
- 26. În Bristol.
- 27. Ashley Down.
- 28. Din Argentina.
- 29. Avea zece ani.
- 30. Ecuador.

Alte cărți de copii publicate
de editura Casa Cărții:

- Arca lui Noe – carte-puzzle*, Christina Goodings
Aventuri în Africa, de Dick Anderson
Aventuri în Himalaya, de Penny Reeve
Aventuri în Munții Stâncosi, de Betty Swinford
Biblia clasică pentru copii, de Rhona Davies
Biblia piticilor, de Bethan James și Yorgos Sgouros
Biblia și Rugăciuni pentru cei mici, de Sarah Toulmin
(repovestire) și Kristina Stephenson (ilustrații)
Corabia fantastică a lui Noe, de Tim Dowley (text)
și Steve Smallman (ilustrații)
Enciclopedia Bibliei, de Peter Atkinson
Enciclopedia despre Isus, de Lois Rock
Lei, tigri și toată creația, de Sally Ann Wright
și Paola Bertolini Grudina (carte cu autocolante)
Nașterea Domnului – carte-puzzle, de Christina Goodings
Omul care a potolit furtuna, de Rhona Davies (carte cu
autocolante)
Peștele care a înghițit un om, de Christina Goodings (carte
cu autocolante)
Povestiri și activități biblice – Biserica primară, de Sally Ann
Wright și Graham Round
Povestiri și activități biblice pentru copii peste 7 ani,
de Su Box și Graham Round
Povestiri și activități biblice pentru copii sub 7 ani, de Su Box
și Graham Round
Printesa și bebelușul, de Sally Ann Wright și Paola Bertolini
Grudina (carte cu autocolante)
Zece fete care au adus o schimbare, de Irene Howat